A
JEWISH
CANADIAN
DAILY
Circulated
All Over
CANADA
And Abroad

The Daily Hebrew Journal

דער אידישער זשורנאל

פאליטיש
אונאפהענגיג
נאציאנאל

א צייטונג וועלכע גיט
פרייהייט פון אויסדרוק
צו אלע שיכטען.

VOLUME XVIII No 7599 | Friday, June 12th, 1931 | זונען אונטערגאנג 8.59 א זייגער. | יום ו׳, כ״ז סיון, פרשת שלח, תרצ״א. | טאראנטא, פרייטאג דער 12־טער יוני 1931. | PRICE THREE CENTS

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
JUN 15 1931
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

אנטעריא׳ר ציוניסטישער ראיאן באשליסט צו גרינדען אויטאנאמישע ארגאניזאציע אין פראווינץ

ראיאן פאדערט אז מר. און מרס. דונקעלמאן זאלען פארבלייבען פירער אין אנטעריא

איבער צוויי הונדערט פערזאן, פארטרעטענדיג דעם ציוניסטישען ראיאן פון אנטעריא, דעם טאראנטאר ציון־קאנסיל און א צאהל פריוואטע שקל־צאהלער, האבען נעכטען אווענט אויסגעהערט א באריכט פון דעם ספעציעלען קאמיטעט וועלכער איז געשיקט געווארען צום ספעציעלען מיטינג פון דעם נאציאנאלען ציוניסטישען קאנסיל אין מאנטרעאל.

יעדער מיטגליעד פון דעם קאמיטעט האט גערעדט. דער קאמיטעט איז, ווי באקאנט, באשטאנען פון מר. און מרס. דונקעלמאן, רבי סאקס, אליהו פולען, ב. וויז און מאיר ווייסנאל. מר. ד. דונקעלמאן, וועלכער האט רעזיגנירט פון אלע זיינע ציוניסטישע עמטער, צוזאמען מיט זיין פרוי, מרס. ראוז דונקעלמאן, האט איבערגעגעבען, אז איידער ער איז געפאהרען קיין מאנטרעאל איז ער געווען אין אטאווא ביי בר. פרימאן׳ען צו דורכרריידען דעם ענין פריוואט, און מר. פרימאן האט איהם פארזיכערט, אז ער האט ניט אין זינען צו מאכען די ווייסנאל־פראגע פאר אן ,,אישו״, נאר ער לאזט עס איבער צום קאנסיל.

דער קאנסיל האט אבער יא געמאכט אן אישו פון דער זאך, אוועקשטעלענדיג די פראגע, ווייסנאל אדער פרימאן? און דער נאטירליכער ענטפער איז געווען — פרימאן.

נאכדעם ווי אלע מיטגלידער פו״ם קאמיטעט האבען אפגערעדט, האט אלדערמאן ליוש. דזש. גלעם געמאכט א פארשלאג, אז אוים פראטעסט צום ציון קאנסיל זאל די עקזעקוטיווע פון דער ראיאנער קאנפערענץ און פון דעם ציון קאנסיל רעזיגנירען, אפרייסענדיג זיך פון דער קאנאדער ציוניסטישער ארגאניזאציע. אנשטאט דעם זאל געשאפען ווערען א באזונדער אנטעריאר ציון ארגאניזאציע, וועלבע זאל זיין אנגעשלאסען דירעקט מיט דער אלוועלטליכער ציוניסטישער ארגאניזאציע.

זיין פארשלאג איז אבער ניט אנגענומען געווארען. אנשטאט דעם זענען אנגענומען געווארען די פאלגענדע פיער רעזאלוציעס:

די ערשטע רעזאלוציע פון א. ב. בענעט, לויטעט ווי פאלגט:

,,נעהמענדיג אין אכט דעם באריכט פון אונזער קאמיטע וועלכע איז געשיקט געווארען נאך מאנטרעאל, און נעהמענדיג אין אכט ווי די קאמיטע וועלכע האט אויסגעדריקט דעם פארלאנג פון גאנצען ציוניסטישען ראיאן אין אנטעריא איז איגנארירט געווארען, געגען יעדען ציוניסטישען פרינציפ, פראקלאמירען מיר אונזער רעכט צו אפעלירען צום קאנגרעס קאורט געגען ענטשיידונג פון קענעדער ציון קאנסיל״.

דזש. גלעם רעזאלוציע:

,,פארזוזעצען די ארבייט איז אנטעריאר ציון ראיאן, ניט אכטענדיג די פראוואקאציעס״.

רעזאלוציע פון שאצ׳ן:

,,די פארזאמלונג דריקט אוים באדויערען מיט דעם וואס צוליעב דער האנדלונג פון נאציאנאלען קאנסיל זענען אזעלכע צוויי איבערגעגעבענע ציוניסטען ווי מר. און מרס. דונקעלמאן געצוואונגען געווען צו רעזיגנירען. מיר דריקען אוים אונזער לאיאליטעט צו זיי, און פאדערען זיי אויף צו בלייבען שטעהן אלס פיהרער פון דער באוועגונג אין אנטעריא״.

די רעזאלוציע אנגענומען מיט א שטעהענדער אפשטימונג.

רעזאלוציע פון מ. בארענשטיין:

,,נעהמענדיג אין אכט וואס עס איז געשעהן און ווי אזוי אנטעריא איז איגנארירט געווארען, ווערען די באאמטע פון ראיאן אינסטרואירט צו עטאבלירען אן אויטאנאמישען ציוניסטישען ראיאן אלס פראווינציעלע אפטיילונג פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע אין קענעדע, לויט דער קאנסטיטוציע פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע״.

אלע הדסה קאנסילס האבען זיך באטייליגט אין דער פארזאמלונג.

טעות־איבבעסערונג

אין דעם באריכט וועלכער איז אונז איבערגעשיקט געווארען פון מאנטרעאל וועגען דער ספעציעלער זיצונג פון דעם נאציאנאלען קאנסיל, איז דורך א טעות געווען איבערגעגעבען, אז רבי זלאטניק האט געמאכט זיין דערקלעהרונג וועגען דעם אז ,,בלויז עטליכע אינגלאך און מיידלאך זענען אנוועזענד געווען ביי דער אנטריאר ראיאנער פארזאמלונג״, אויף דעם ספעציעלען מיטינג.

דער אמת איז, אז דעם דאזיגען סטייטמענט האט ער געמאכט ביים ,,קאקוס״־מיטינג פון דעם נאציאנאלען קאנסיל, וועלכער איז אפגעהאלטען געווארען פריהער, פאר דעם אלגעמיינעם מיטינג.

655 גראדואירטע האבען געדריסט האנט פון סער מיולאק

רייט האנ. סער וויליאם מיולאק, טשיעף דזשאסטיס פון אנטעריא, האט נעכטען באוויזען דעם קונץ צו דריקען די הענט פון 655 גראדואירטע פונ׳ם טאראנטאר אוניווערזיטעט, און ניט מיעד געווארען. דאס איז געווען ביי דער געלעגענהייט ווען ער האט אויסגעטיילט די דיפלאמאס צו די יונגע גראדואירטע.

צווישען דער דאזיגער צאהל זענען געווען פיער אויסשטעהענדע געלערנטע וועלכע האבען באקומען פארשידענע דיגרים פאר זייערע פארשונגס דערגרייכונגען. זיי זענען פראפ. דזש. פ. מעקמוריטש, דר. ס. ל. מעקליען, דר. ל. ז. רעדמאן און נ. ר. ניבסאן.

באזונדערס איינדרוקספול איז געווען דער פאראד פון די גראדואירטע צום קאנוואקיישאן האל, וועלכע זענען געפיהרט געווארען פון סער ראבערט פאלקאנער, פרעזידענט פונ׳ם אוניווערזיטעט; סער וויליאם מיולאק, און אנדערע פערזענליכקייטען.

אידישע מארק־הענדלער אין בעלגיען קעמפען אויס רעכט צו האנדלען

אנטווערפען, יוני 11, (איטא).

אלס רעזולטאט פון דעם וואס די אידישע קרעמער זענען לעצטענס אויסגעשלאסען געווארען פון די עפענטליכע מארקען אין די האפען־שטעדטלאך פון מערקסעם און עלזערען, גרייט איצט צו די בעלגישע רעגירונג א נייעם געזעץ צו רעגולירען דעם האנדעל פון די מארק־קרעמער, אזוי האט די אידישע טעלעגראפען אגענטור היינט אויסגעפונען.

איין פונקט פונ׳ם ביל וועט דערמעגליכען קרעמער צו קויפען אדער דינגען זייערע ,,סטענדס״ פאר 6 מאנאטען אין פאראויס.

נאכדעם ווי דער פאראיין פון די מארק־הענדלער האט זיך ארייננגעמישט, פראטעסטירענדיג געגען דעם וואס אידישע הענדלער זענען ארויסגעווארפען געווארן פון זייערע ,,סטענדס״, איז דער פארבאט אין ביידע מוניציפאליטעטען געגען די אידען ארונטערגענומען געווארען, און עס איז דערלויבט געווארען צו האנדלען אהן וועלכער עס איז שוועריגקייטען.

צוליעב דער שלעכטער לאגע אין דער דימענטען אינדוסטריע, אין וועלכער א גרויסע צאהל אידען זענען באשעפטיגט, האבען הונדערטער אידען פון אנטווערפען און אנדערע שטעדט געמוזט ווערען מארק־הענדלער.

די קריסטליכע הענדלער זענען דערפון אומצופרידען, און אפטע קריגערייען צווישען די אידען און די קריסטען זענען איבער דעם ארויסגעקומען.

חזן וולאדאווסקי בענשט ראש חודש

חזן ב. וולאדאווסקי מיט זיין כאהר בענשט היינטיגען שבת ראש־חודש אין מיקאל שוהל.

פיער בעקער־ארבייטער פארהאלטען פאר א טרייעל פאר פיקעטען קאהען׳ס שאפ

אין פאליס־קאורט פאר מעדזשיסטרייט בראון זענען נעכטען דערשיענען פיער בעקער־פיקעטס אויף קלאגען אז זיי האבען באלעסטיגט דעם אידישען בעקער־אייגענטימער הערי קאהן, פון קאלעדזש סטריט, מיט דעם וואס זיי האבען געפיקעט זיין שאפ טראגענדיג אויף זיך א ,,סאין״ וואו עס ווערט אנגעגעבען אז אינ׳ם שאפ קומט פאר א סטרייק.

,,דיזער סארט פיקעטען טראגט דעם כאראקטער פון אמת׳ער פארפאלגונג״, האט דערקלעהרט קראון אטוירני מעלאני.

,,און איך ווינש צו זאגען דער פאליציי״, האט זיך אויך ארייננגעמישט מעדזשיסטרייט בראון, ,,אז אויב דיזע פיקעטס וועלען פארזוכען צו באלעסטיגען דעם קלעגער (מר. קאהן), זאלען זיי ארעסטירט ווערען און געבראכט ווערען אהער. איך וועל שוין זעהן אז זיי זאלען עס ניט טאן א גאנץ לאנגע צייט״.

דער מעדזשיסטרייט האט נאכדעם פארהאלטען די אנגעקלאגטע פאר א טרייעל, באשטימענדיג $500 בעיל ביז׳ן פראצעס.

דער יוניאן־לאיער, ראובן ראנעס, האט פראטעסטירט, און האט געבראכט א ביישפיעל פון טשיעף דזשאסטיס ראוז צו באהעכטיגען זיין פראטעסט געגען דעם מעדזשיסטרייט׳ס האנדלונג, אבער דאס האט ניט געהאלפען.

די פיער פיקעטס וואס זענען פארהאלטען געווארען פאר א טרייעל זענען: אליהו עלישאריף, לואיס פאנצער, מעקס מאגינק און הייזאמאן סעהאפקי.

שלאגט פאר צו פינגער פרינטען טאראנטא׳ה סקול־קינדער

ביי דעם נעכטיגען מיטינג פון דער טאראנטאר סקול מענעדזשמענט קאמיטע איז געלייענט געווארען א בריעף פון א געוויסען מר. פ. דע־וויליערס, פון ניי־אגרא פאלס, וועלכער האט פארגעשלאגען, אז כדי צו פארהיטען די קינדער פון פאברעכענס, זאל איינגעפיהרט ווערען ,,פינגער־פרינטינג״ פאר די טאראנטאר סקול־קינדער.

דער בריעף איז פארווארפען געווארען אהן שום פארלירען פון צייט, ווייל די טראסטים האבען זיך אויסגעלאכט פון דער דאזיגער אריגינעלער אידעע.

ערשטע עפענטליכע אידישע חתונה געפייערט אין שפאניען

מאדריד, יוני 11, (איטא).

די ערשטע עפענטליכע אידישע פייערונג אין שפאניען זינט דעם יאר 1492, איז דא היינט אפגעהאלטען געווארען אין דער פארמע פון א חתונה צווישען צוויי ספרדי׳שע אידען, משה קאהן, 29 יאר אלט, וועלכער האט חתונה געהאט מיט רחל וועגטיטורא, 22 יאר, ביידע פון סאלאניקי.

די צערעמאניע איז דורכגעפיהרט געווארען פון רבי מנחם קאריאט, וועלכער איז געבראכט געווארען פון מאראקא.

די דאזיגע חתונה איז דער ערשטער קאנקרעטער רעזולטאט פאר אידען פון דעם לעצטענס געשאפענעם געזעץ, לויט וועלכען עס איז פראקלאמירט געווארען פולשטענדיגע רעליגיעזע פרייהייט פאר אלע נאציאנאליטעטען.

ניט בלויז איז די חתונה געווען די ערשטע עפענטליכע אידישע געשעהעניש אין שפאניען אין פארלויף פון 439 יאר, נאר עס איז אויך געווען די ערשטע אידישע חתונה אין שפאניע זינט די צייטען פון קעניגין איזאבעללא.

מינען שליסען זיך אין ניופאנדלענד; 1500 ארויסגעווארפען

סט. דזשאנס, ניופאונדלענד, יוני 11.

די דאמיניאן אייראן ענד סטיל קא. האט היינט באקאנטגעמאכט צו אלע מיינערס וועלכע זענען פון דער פירמע באשעפטיגט, אז דער קאמפאניע׳ס מינעס וועלען קומענדע וואך געשלאסען ווערען פאר אן אונבאשטימטען פעריאד.

דורך דעם וועלען 15 הונדערט ארבייטער ארויסגעווארפען ווערען פון זייערע באשעפטיגונגען.

די אורזאך פון דער קאמפאניע׳ס האנדלונג איז, וואס די קאמפאניע האט אויפגעהערט אריינקריגען נייע ארדערס.

שלום שוין דערגרייכט צווישען וואטיקאן און פאשיסטישער איטאליענישער רעגירונג

רוים, יוני 11.

די מחלוקת צווישען דעם פויפסט און דער פאשיסטישער רעגירונג פון איטאליען איז, ווי מען גלויבט, שוין אזוי גוט ווי געענדיגט, כאטש עס פעהלען נאך די נויטיגע אפיציעלע פארמאליטעטען צו פארענדיגען פולשטענדיג דעם ,,קאמף״.

אז צו דער מחלוקת האט שוין גענומען א סוף איז צו זעהן פון דעם וואס דער פויפסט האט זיך אויסגעדריקט צופרידען מיט׳ן פאשיסטישען ענטפער אויף זיין פארמעלער נאטע, אין וועלכען ענטפער די רעגירונג באדויערט די אטאקעס וואס זענען געמאכט געווארען אויף די קאטוילישע קירכען. דער פויפסט שטעלט זיך צופרידען מיט דעם דאזיגען באדויערען, כאטש ער האט פריהער דערווארט אז די פאשיסטישע רעגירונג זאל זיך פאר איהם אפיציעל אנטשולדיגען.

אין דער זעלבער צייט, ווערט עס אויך פארשטאנען, אז די רעגירונג איז גרייט צו לאזען עפענען צוריק די געשלאסענע קאטוילישע קלובען. אזוי שנעל ווי דער שלום וועט שוין זיין פארענדיגט, ווערט דערווארטעט אז א צאהל פיהרער סיי פונ׳ם וואטיקאן און סיי פון דער פאשיסטישער רעגירונג, וועלכע ווערען באטראכט אלס די הויפט שולדיגע אינ׳ם קריעג, וועלען געצוואונגען ווערען צו רעזיגנירען.

דערווייל זענען פיער פראמינענטע איטאליענער וועלכע זענען פארבונדען מיט׳ן וואטיקאן, פארארדענט געווארען, אז זיי זאלען ניט באטרעטען דעם איטאליענישען באדען (און בלייבען איינגעשלאסען אינ׳ם וואטיקאן) אזוי לאנג ביז דער שלום וועט זיין געענדיגט.

די פיהרער זענען: גראף דעללא טאררע, רעדאקטאר פון דער קאטוילישער צייטונג ,,אסערוואטארע ראמאנא״; דער גייסטליכער גויסעפ פיזארדא, אונטער־סעקרעטאר פונ׳ם קאטוילישען סטייט; ווי אויך דער פרעזידענט פון די קאטוילישע קלובען, אגוסטא סיריאצי.

עס ווערט אויך פארזיכערט, אז דער פויפסט האט שוין געפאדערט די רעזיגנאציע פון דעם גלח פיזארדא, וועמען דער פויפסט האלט אלס דעם הויפט שולדיגען פאר דער קריעג מיט דער איטאליענישער רעגירונג. א צאהל קאטוילישע גלחים אויף דער פראווינץ זענען פון דעם פויפסט אויך אנטזאגט געווארען, דערפאר וואס זיי האבען, מיט זייערע העצעס, געשטערט אין די פרידליכער פארהאנדלונגען צווישען דעם וואטיקאן און דער פאשיסטישער איטאליענישער רעגירונג.

רוסישע ארבייטער ענטפערען רוף פון רעגירונגס־הלואה

מאסקווע, יוני 11.

די אינערליכע הלואה פון א ביליאן און 600 מיליאן רובעל וואס די רוסישע רעגירונג האט ארויסגעלאזען צווישען דער רוסישער באפעלקערונג, האט געפונען א צופרידענשטעלענדען אפרוף מיט צעהנדליגער טויזענטער סובסקריפשאנס וואס קומען צו מיט יעדען טאג.

עס איז באשטימט געווארען, אז דער דארף זאל סובסקרייבען פינף הונדערט מיליאן רובעל, און די שטאדטישע ארבייטער נעהמען איבער דעם באלאנס. יעדער שטאדטישער ארבייטער וועט אוועקגעבען דריי וואכען ארבייט כדי צו איינשאפען זיך א באנד.

די באנדס ענדיגען זיך אין 10 יאר ארום, און ברענגען אריין אן אינטערעסט פון 10 פראצענט, דאס איבעריגע וועט באקומען ווערען אין מאנאטליכע צאהלונגען, מיט ווערטפולע פרייזען אויף הערצו.

קאטאלאנא וועט זיך ניט אפרייסען פון שפאניען

בארצעלאנא, שפאניען, יוני 11.

אז דער באזונדערער שפאנישער שטאט קאטאלאניא וועט אויף ווייטער אויך פארבלייבען אנגעשלאסען מיט דער שפאנישער רעפובליק, איז די דערקלעהרונג וואס איז דא געמאכט געווארען פון דעם קאטאלאנישען פרעזידענט מאשיא, וועלכער האט אדרעסירט די ,,דזשענעראליטי אסעמבלי״, וועלכע האט זיך פארזאמעלט צו אויסארבייטען א קאנסטיטוציע פאר קאטאלאניא.

ער האט פארזיכערט אז די נייע רעגירונג וועט געבען פולע פרייהייט פאר יעדען איינוואוינער, ער האט אבער אפעלירט אז הארמאניע זאל הערשען דער באפעלקערונג און צווישען מענש־און־מענש.

יונגער אידישער באליבעסעל פון 2 ווייבער צושטעכט זיין ווייב נומער 2

ניו יארק, יוני 11.

דערפאר וואס זיין ווייב נומער 2 האט געוואלט בטל מאכען איהר חתונה מיט איהם, אויפ׳ן גרונט וואס בעת ער האט מיט איהר געהייראט האט ער שוין געהאט א ווייב נומער 1, איז דוד קליין, א יונגער 21 יעריגער באלאבעסיל, באפאלען זיין ווייב נומער 2, בעת זי איז געבראכט געווארען אין געריכט צו עדות זאגען געגען איהם, און ארויסכאפענדיג פון קעשענע א ראזיר־מעסער האט ער שטארק צושניטען איהר פנים.

זי איז צוגענומען געווארען אין שפיטאל, כאטש איהר צושטאנד איז ניט קיין ערנסטער.

דער יונגער באלאבעסיל האט געהייראט מיט זיין צווייטער פרוי אין ברוקלין, דעם 8־טען אפריל, כדת משה וישראל, כאטש ער איז שוין דאן געווען פארהייראט צו זיין ערשטער פרוי, איידא, מיט וועלכער ער האט זיך פארבונדען דעם 2־טען יולי 1930. דאס ערשטע ווייב האט שוין פון איהם א בייבי, צוויי מאנאטען אלט.

ווען דאס ווייבעל נומער 2 האט זיך דערוואוסט אז איהר תכשיט האט א ווייב נומער 1, האט זי איהם געלאזט ארעסטירען, און האט אויך געוואלט בטל מאכען איהר חתונה מיט איהם. בעת זי איז געקומען אין געריכט פאר דעם דאזיגען צוועק, איז ער עס איהר באפאלען און צושניטען דאס גאנצע פנים און האלז.

קאמוניסטען און פאליציי קעמפען אין דייטשלאנד

מאנהיים, דייטשלאנד, יוני 11.

די גאסען פון דער שטאדט מאנהיים זענען פארוואנדעלט געווארען אין אמת׳ע שלאכטפעלדער, מיט באריקאדען אין די גאסען, ווען די פאליציי האט געקעמפט מיט אן ארגאניזירטער גרופע קאמוניסטען. די לעצטע האבען פראטעסטירט געגען דעם עמויירדזשענסי געזעץ וואס איז געשאפען געווארען צו אונטערדריקען קאמוניסטען.

פראגרעסיווע געזעץ־פראיעקטען [illegible] אידען אין [illegible]

N Y Public Library
476 Fifth Ave
NEW YORK N Y

בוקארעסט, יוני 11, (איטא).

צוויי נייע רעגירונגס־בילס פון דער גרעסטער וויכטיגקייט פאר דער אידישער באפעלקערונג אין רומעניע וועלען פארגעשלאגען ווערען פון דער רעגירונג ביי דער ערשטער סעסיע פון דעם ניי־דערוועהלטען פארלאמענט, אזוי האט רודאלף בראנדיש, סעקרעטאר פון מינאריטעטען אינ׳ם אינערן־מיניסטעריום, היינט באקאנטגעמאכט.

דער ערשטער ביל איז באצוועקט צו ענדערען דעם נאטוראליזאציאנס געזעץ, כדי צו דערמעגליכען אז צעהנדליגער טויזענטער אידען וועלכע האבען ביז איצט ניט געקענט ווערען קיין בירגער, זאלען עס איצט קאנען לייכט ווערען. דער צווייטער ביל האט צו טאן מיט׳ן סטאטוס פון פריוואטע סקולס, לויט וועלכען מעהרער רעכט זאל געגעבען ווערען די דאזיגע אינסטיטוציעס, און זאל אפשאפען א צאהל פארבאטען וועלכע זענען ביז־איצט געווען ארויפגעלייגט אויף שילער פון די פריוואטע שולען.

צווישען די אנדערע פריווילעגיעס וואס דער נייער געזעץ וועט געבען, איז צו דערלויבען שילער זיי זאלען געבען זייערע עקזאמענס אין זייער מוטער־שפראך.

5,000 חתימות שוין געזאמעלט פאר שטיינבערג׳ן

איבער פינף טויזענט חתימות זענען שוין ביז איצט גע׳חתמ׳עט געווארען אויף דער פעטיציע פאר אברהם שטיינבערג, צו ראטעווען איהם פון דער תליה. די פעטיציע וועט איבערגעשיקט ווערען צום יוסטיץ־מיניסטער אזוי שנעל ווי די צאהל פון 15 טויזענט חתימות וועט האבען געזאמעלט געווארען.

פעטקייט שעדיגט זעה־קראפט פון אויגען זאגט דאקטאר

פילאדעלפיע, יוני 11.

ביי דער פארזאמלונג פון דער אמעריקען מעדיקעל סאסייטי האט דער דעטראיטער געלערנטער דר. פארקער הים, געמאכט די שטוינענדע דערקלעהרונג, אז פיעלע אויגען־קראנקהייטען נעהמען זיך פון צופיעל פעטקייט ווען עס זאמעלט זיך אן ביים מענשען. דאס איז ערשט אויסגעפונען געווארען, האט ער געזאגט, נאך פיעלע פארשונגען אויפ׳ן געביעט.

די אויגען־קראנקהייטען קומען, האט ער געזאגט, ווען געוויסע ענדערונגען קומען פאר אין דער פעטקייט, וואס רופט זיך אן אויף דער מעדיצינישער שפראך ,,ליפידס״. אין פארלויף פון די דאזיגע ענדערונגען ריהרט עס אן די זעה־קראפט פון די אויגען, און דערפון ווערען די אויגען געשעדיגט.

2 געטויט און 3 פארוואונדעט אין צוג עקסידענט

פארט וויליאם, אנט., יוני 11.

ווען א פראכט־צוג האט זיך צוזאמענגעשטויסען מיט אן אויטאמאביל ביי א ,,קראסינג״ אין מינאטאקי, זענען צוויי מענער גלייך געטויט געווארען אויפ׳ן פלאץ, און דריי קינדער זענען קריטיש פארוואונדעט געווארען.

די דער׳הרג׳עטע זענען: וויליאם לאיל, 35 יאר אלט, און זיין אנקעל דזשאהן לאיל, 71 יאר אלט. די קינדער זענען צוויי אינגלאך און א מיידעל אין עלטער פון 12 יאר.

די צוויי מענער האבען אפגעפיהרט די קינדער אין סקול. זיי זענען ארויסגעפאהרען אביסעל שפעטלאך, און דערפאר איז דער אויטאמאביל געפאהרען שנעל, כדי צו אניאגען די צייט. דאן איז ער דער צוזאמענשטוים מיט׳ן צוג פארגעקומען.

קאנפערענץ וועגען רעפאראציעס געפלאנט צווישען דייטשלאנד, ענגלאנד און אמעריקע

בערלין, יוני 11.

אין די רעגירונגס־קרייזען איז היינט אויסגעדריקט געווארען דער פארלאנג, אז ווען דער סעקרעטערי אף סטייט פון די פאראייניגטע־שטאטען, הענרי ל. סטימסאן, וועט אין גיכען באזוכען בערלין, אויף זיין רייזע איבער אייראפע, זאל די דאזיגע געלעגענהייט אויסגענוצט ווערען צו אפהאלטען א קאנפערענץ פון דעם פארטרעטער פון אמעריקע, מיט ארטור הענדערסאן, ענגלאנד׳ס אויסערן מיניסטער, וועלכער וועט, צו יענער צייט זיך אויך געפינען אין בערלין, און דייטשלאנד אלס דריטער שותף צו דער קאנפערענץ.

דער פלאן איז, אז דייטשלאנד׳ס מלחמה־צאהלונגען און רעפאראציעס זאלען אויף דער דאזיגער קאנפערענץ פארהאנדעלט ווערען.

צוליעב דער דאזיגער געפלאנטער קאנפערענץ, האט די דייטשע רעגירונג דערווייל זיך אפגעהאלטען צו דערקלעהרען זיך עפענטליך אז זי קאן מעהר ניט צאהלען די מלחמה־חובות.

נאך דער דאזיגער קאנפער׳ענץ ווערט געפלאנט א צווייטע, צווישען דייטשלאנד און פראנקרייך, און אפשר מיט איטאליען אלס דריטער שותף. יענע קאנפערענץ וועט ווארשיינליך אפגעהאלטען ווערען אין דער שווייץ.

אונטערוועלט

שפאנענדער ראמאן פון שטענדיגען קאמף צווישען פארברעכער און געזעץ.

— פון —
מארק סארדעל
(נאכדרוקען פארבאטען)

(פארזעצונג)

ער איז געגאנגען מיט א געמאסטען טראט און די ערד האט אזוי ווי גע־זונגען אונטער זיינע פיס. א היימליכער שמייכעל האט די גאנצע צייט געשפילט אויף זיינע ליפען.

מיט וואס איז ער געווען אזוי צו־פרידען? וואס האט איהם איצט געמאכט אזוי פרעהליך צו שמייכלען? ווען אימי־צער וואלט דאס איהם געפרעגט, וואלט ער ווארשיינליך ניט געווען געקענט ענטפערען.

אפשר איז דאס געווען דאס געפיהל, וואס ניט ווייט פון איהם געפינט זיך די ליבליכע סטעלא, און דאס, וואס זי אטעמט איצט די זעלבע, פרישע ספעפ־טעמבער לופט וואס ער?

און אפשר איז עס גאר געווען דער־פאר, ווייל ער איז איצט געווען אויפ'ן וועג צו דער פרעהליכער אלמנה ליטא ליטין, וואס מען האט אין דער געגענד אזוי פיעל גערעדט וועגען איהר, און וואס מענשען האבען געהאט אזא שלעכטע מיי־נונג וועגען איהר?

אפשר האט איהם געשמייכעלט די פאנטאזיע וועגען די פרעהליכע שטונדען וואס ווארטען דארט אויף איהם...

נעהענדיג האט ער טאקע געטראכט פון דער ראזיגער אלמנה, אבער גע־טראכט האט ער וועגען איהר אין א גאנץ אנדער זין.

ער האט געטראכט מיט א ליכטיג שמייכעל וועגען דער באזארגטקייט פון זיין ליבער סטעלא. זי האט מורא, אז די שטיפערישע אלמנה וועט איהם פארנא־רען, פארפלאנטערען איז א נעץ.

נארישקייטען! מענועל איז ניט קיין אינגעלע. ער האט שוין געזעהן, און האט שוין פארבראכט, מיט שעהנערע ווייבלאך, מיט מעהר אפעטיטנע אלמנות ווי ליטא ליטין איז. ניט ווייל ער איז, חלילה, אזא צדיק, אבער ער איז א מענש וואס פארלירט ניט דעם קאפ אין דער אנוועזענהייט פון דער שעהנסטער פרוי. מעג זי זיין ווי רייצענד, ווי שטיפעריש...

סטעלא. נאר זי איינע, האט איהם פארדרעהט דעם קאפ אויף אן אמת. נאר אין איהר אנוועזענהייט האט ער זיך פאר־לארען אויף אן אמת. נאר ווען ער איז געווען מיט איהר, מיט סטעלא'ן, האט ער אפטמאל פארלארען זיין אייגענעם ווי־לען און איז געווארען אין איהרע הענט ווי א ווייך שטיקעל וואקס. אבער פאר איהר האט ער קיין מורא ניט געהאט. ער האט אהן דעם מינדסטען צווייפעל גע־קאנט גאנץ רוהיג זיך לאזען קנעטען פון איהרע פינגער. ער האט געוואוסט, אז וואס זי וועט פון איהם אויסקנעטען, וועט זיין בלויז צום גוטען.

ער האט זיך פארשעהמט פאר זיך אליין און האט זיך אליין אויסגע"מוסר'ט וואס ער ערלויבט זיך צו טראכטען אין דעם זעלבען מאמענט דא וועגען זיין ליבער סטעלא און סיי וועגען דער אלמנה. שטילערהייט. און מיט א לייכטער באוועגונג פון זיינע ליפען, האט ער געבעטען אנטשולדיגונג ביי זיין געליבטער.

ליטא ליטין... ער האט לייכט בא־גריפען וואס פאר א מענש זי איז. א פרוי וואס זוכט וואס מעהר הנאה צו הא־בען פון דער וועלט. א פרוי וואס קלייבט ניט איבער די מענער מיט וועלכע עס קומט איהר אויס צו פארברייינגען. א פרוי וועלכע ווערט זעהר לייכט היינגעריסען פון יעדער שעהנעם מאנספארשוין. א פרוי וואס יעדער פרישער און אומבאקאנ־טער מאנסביל וועקט אין איהר נייעם רייץ, נייע ליידענשאפטען.

ניין, זי איז אפשר ניט אזא שלעכ־טע ווי מאנכע מענשען דענקען אז זי איז. אבער זי איז זיכער א לייכטזיניגע. א לייכט־גלויביגע. און אט די שוואכקיי־טען איהרע האט מענועל געוואלט אויס־נוצען פאר זיינע אייגענע צוועקען.

ער וועט איהר ווייזען אביסעל ליבע, אויף אזוי פיעל ווי דאס וועט נויטיג זיין כדי ארויסצוקריגען פון איהר דאס וואס זי ווייסט. זי וועט קאקעטירען מיט איהם. ער איז געווען זיכער אין דעם. וועט ער ביישטעהן דעם ניסיון? ער איז געווען זיכער, אז מיט סטעלא'ס בילד פאר זיי־נע אויגען און מיט סטעלא'ס נאמען אויף זיינע ליפען וועט ער זיין אומשטאנד ביי־צושטעהן דעם ניסיון פון דער שעהנסטער און רייצענדסטער פרוי אויף דער וועלט.

און די אלמנה איז ווייט ניט אזוי רייצענד און ווייט ניט די שעהנסטע פרוי וואס ער האט אויף זיין לעבען באגעג־נעט.

אזוי האט מענועל איינגערעדט זיך אליין.

ער איז שוין געווען נאהענט פון דער אלמנה'ס שטיבעל ווען א שטערען האט זיך אפגעריסען פון דעם ליטערען הימעל. האט זיך בליץ־שנעל א טראג געטאן פאר זיין אויג און איז אין פארשוואונדען געווא־רען.

מענועל איז אויף א ווייעלע געבליבען שטעהן. אזוי ווי ער וואלט זיין אויג ניט געקענט אפרייסען פון דער מאמענטאלער שעהנקייט וואס איז, מיט דער שנעלקייט פון א בליץ, פארשוואונדען פון זיין אויג.

עפעס אן אומרוהיג געפיהל האט איהם א צופ געטאן ביים הארץ און ער האט זיך א כאפ געטאן מיט דער האנט צו דער ברוסט.

וואס איז דאס געווען? פארוואס איז איהם מיט אמאל אזוי דריקענד־שווער געווארען אויפ'ן הארצען?

מענועל האט לאנג געקוקט אין יענער ריכטונג וואוס דער אפגעריסענער שטערן איז פארשוואונדען געווארען. ער איז ניט געווען אבערגלויביש. אבער אין דעם איצטיגען מאמענט וואלט ער געווען גרייט אפצוגעבען א האלב לעבען, ווען אימי־צער וואלט איהם געקענט ערקלעהרען די באדייטונג פון דעם פארביי־געפלויגע־נעם שטערען. איז עס א סימן צום גו־טען, אדער, חלילה, צום שלעכטען? בא־דייט עס אז א נאהענטער מענש, א נא־הענטער פריינט, איז אין געפאר, אדער באדייט עס אז א נאהענטער מענש, א נאהענטער פריינט, איז נעראטעוועט גע־ווארען פון א געפאר?

אזוי ווי פון זיך אליין, אהן זיין ווי־סען, האט זיך, אויפגעהויבען זיין האנט און האט א ציה געטאן דאס גלעקעל ביי ליטא'ס טיר.

ליטא אליין האט געעפענט. ווי פאר־פוצט זי איז געווען! און וואס פאר א פאר'שיכור'ענדע ריחות עס האבען זיך געטראגען פון איהר לייב!

(ווערט פארגעזעצט)

דעכער

דעכער געפיקסט און אויך נייע געמאכט, און ספעשעל סלייט רופס, צו בילינע פרייזען. טעלעפאנירט

מאנהיים רופינג קא.
טרינטי 7218
אדרעס — 121 באלדווין סטריט

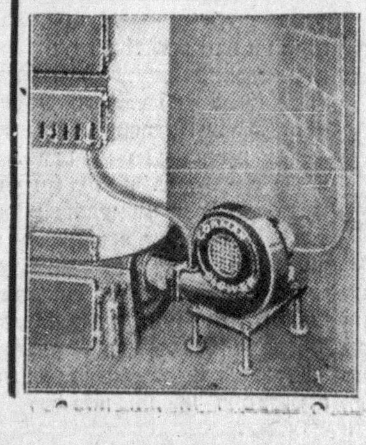

קויפט נישט קיין קוהלען ביז איהר זעהט א

קארמאן „בלאוער"

10% רעדוקשאן פון רעגעלען פרייז דורך דעם מאנאט.
שפארט געלט, צייט און קוילען.
טעלעפאנירט אונז און מיר וועלען עס דעמאנסטרירען

קארמאן אינזשינירינג קא.
81 פארטלאנד סטריט
טעלעפאן עלגין 1428 און עלגין 1429

צו פארקויפען

צו פארקויפען אן אלט איסטאבלישד סעקאנד הענד פארניטשור, טולס און דזשולערי ביזנעס מיט לייסענס אין בעס־טען טייל פון שטאדט. אורזאכע מוז פארלאזען טאראנטא.
פרעגען 1265 בלור וועסט.
4904-6-14

צו פארקויפען א האסמאן פרעס, ביליג, מוז פארקויפט ווערען, טעלעפאן האוועד 8685.
4920-6-11-14)

צו פארקויפען 4 זינגער מאשינען, טייבעלס, סטענדס, שעפטינגס, אויך קאטינג טייבעלס. מעקס אייכלער טעל. מעלראוז 5983.
4925-6-12)

צו פארקויפען סעקאנד הענד קלא־דינג סטאר. פרעגען 261 קווין איסט. אורזאכע פרוי קען ניט אטענדען.
4909.

צו פארקויפען פאר 44 הונדערט, סאליד בריק, סעמי דיטעטשט, הארדוואוד דאונסטערז, גאראדזש, קיינע איידזשענטס טרינטי M 0965.
4962)

צו פארקויפען א זומער קאטעדזש, לאנג ברענטש, 4 רומס, נעבען וואסער, א בארגיין. זעהר קליינעם איינצאל. טעל. לאמבארד 4686.
4957)

צו פארקויפען אן אלט עסטאבלישד אויטאמאביל אקסעסערי און רעקינג ביזנעס. פרעגען 883 קווין וועסט טעל. עדלייד 3843.
4954-6-18)

איבערצוגעבען א לײדים רעדי־טו־וועיר ביזנעס, בעסטער געגענד, רעספארט טעלעפאנירט טרינטי W 4711.
4948-6-15)

צו פארקויפען א נייעם גאז רענדזש, געקאסט $60 פאר $35. פרעגען 43 גרייס סטריט.
4951-6-14)

צו פארקויפען א הויז פון 10 רומס און סטאר. א גראסערי פאר די לעצטע 15 יאהר, אין הארץ פון שטאדט, אלע מא־דערנע קאנוויניענס, גרויסער לאט. טעל. טרינטי W 8769.
4960)

איבערצוגעבען א סעקאנד הענד פוירניטשור סטאר, גוטער לאקיישאן. אורזאכע פארלאזט טאראנטא. טעלעפאן עדלייד 0979.
379-6-14)

גרויסער סאקרעפייס, 8 רומיגע מאדערנע היים. בריק דיטעטשט, 28 פוס פראנטיידזש, סקווער פלען, געווועזען 73 הונדערט, ווערט פארקויפט פאר 56 הונדערט. לאמבארד 2623.
4931-6-14)

א. לעווסאן
דער גוט באוואוסטער
פלאסטערער און קאנטראקטאר

צו אלע בילדערס אין טאראנטא, נעהמט אן דזשאבס. קיין דזשאב צו קליין אדער צו גרויס.
עסטימייטס פריי.
טעלעפאן טרינטי W 2357
124 מארקהאם סטריט

אקאונטענט-בוקסיפער

12 יאהר עקספיריענס וועט פיהרען אייערע ביכער טייל-צייט אדער אודיטען זיי. פרייזען פון 5 דאלאר מאנאטליך און העכער.

א. א. נאלדענבערג
75 האמוואוד דרייוו.
הילקרעסט W 7504

פיינטינג, פייפער הענגינג

מיר דעקארייטען אייערע רומס פאר 5 דאלאר א רום. מיט אונזערע פייפער. טעלעפאנירט גלייך: — לאמבארד 6951.

פיינטינג פייפער הענגינג

מיר מאכען אייערע אלטע הייזער אויסקוקען ווי נייע. — רופט אונז בעפאר איהר פייפערט אדער פיינט טעלעפאנירט גלייך טרינטי W 7304.
ניו יארק דעקארייטארס

אויפמערקזאם

סאלאווי דער קוהלען דילער
האט זיך צוטיילט מיט'ן פארטנער און ער נעהט אריין אין די זעלבע ביזנעס אליין. גיט אייערע ארדערס צו: —
סאלאווי קאול קאמפאני
טעלעפאן לאמבארד 2306
4556-6-25)

צו פאררענטען

צו פארענטען אן 8 רומיגע הויז מיט אלע קאנוויניענס, נייער פוירניס. 193 אגוסטא עוו. פרעגען 177 יארק סטריט.
4953-6-14)

צו פארענטען א פלעט פון 4 רומס מיט אלע מאדערנע קאנוויניענס, הארד־וואוד פלארס, פיקסטשורס און ווינדא בליינדס, ניי דעקארירט, באזונדערער טאילעט. פרעגען 448 יוקליד עוו.
4950-6-14)

צו פארענטען א פלעט פון 3 שעהנע רומס, הארדוואוד פלארס, בליינדס, אלע מאדערנע קאנוויניענס. יעצט ליידיג. — פרעגען 505 יוקליד עוו.
4940-6-14)

צו פארענטען א 5 רומיגען אפארט־מענט. בארדען און וועגקונעט סטריטס, דזשעניטאר סערוויס, רענט $40 א מאנאט יעצט ליידיג, בעסטען קאנדישאן. פרעגען 82 בראנזוויק עוו. קינגסדייל 8883.
4941-6-14)

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס, אלע קאנוויניענס, יעצט ליידיג, מיט אדער אהן א גאראדזש. פרעגען 18 ביטריס סט.
4944-6-14)

צו פארענטען א פלעט פון 2 אדער 3 רומס, הארדוואוד פלארס, ווארענדע, אלע קאנוויניענס, אנטקעגען פארק. 35 גארוויל עוו. טרינטי W 9337.
4946-6-14)

צו פארענטען ספעיס אויפ'ן דריטען פלאר אין דער פעשאן בילדינג, פאסיג פאר מאנופעקטשורען דרעסעס אדער קאוטס. פרעגען קאפיטאל דרעס קאמפאני 130 ספעדיינע עוו.
378-6-15)

צו פארענטען 2 רומס מיט אלע באקוועמליכקייטען, 29 וויילס עוועניו, קארנער דעניסאן, געוועזענע בעלוווי פליים, גלייך ארייננצומופען. טעלעפאן טרינטי 2834.
4967-6-15)

צו פארענטען א פלעט פון 3 גרויסע רומס מיט א סאן רום, ניי דעקארירט, אריבער קאלעדזש, אלע קאנוויניענס, 179 גרייס סטריט.
4959-6-14)

צו פארענטען 2 שעהנע רומס, סינק אין קיטשען, אלע קאנוויניענס. פרעגען 197 בארדען סט. טעל. טרינטי F 4238.
4963-6-14)

צו פארענטען 4 אדער 3 רומס, ניי דעקארירט, מיט אלע קאנוויניענס. 422 ראקסטאן ראוד, נעבען הארבארד, טעל. לאבארד 5201.
4966-6-14)

צו פארענטען א פלעט, הארדוואוד פלארס, סאן רום, סקרינס און ווינדע בליינדס, אוילקלאזעט אין קיטשען, גא־ראדזש אויב נויטיג. 509 מענינג עוו. — טעלעפאן מעלראוז 3317.
4964-6-14)

צו פארענטען א סטאר מיט סעקאנד הענד פוירניטשור לייסענס, גוט באצאל־טע ביזנעס, ביליג רענט. אורזאכע מוז פארלאזען די שטאדט. פרעגען 3047 דאנדעס וועסט.
4965-6-14)

צו פארענטען א סטאר מיט רומס, אויב פארלאנגט, 302 קאלעדזש סטריט, קארנער ראבערט, פאסיג פאר אלע סאר־טען ביזנעס. פרעגען 302 קאלעדזש סט. טעלעפאן קינגסדייל 4939.
4968-6-14)

צו פארענטען 2 רומס, הארדוואוד פלארס, א באזונדער באטה און קיטשע־נעט 250 יוראן סטריט קינגסדייל 0051.
4932-6-14)

צו פארענטען א פלעט פון 2 רומס אין א נייע מאדערנע היים, 45 ראשהאלם דרייוו. לאמבארד 7170.
4914-6-14

צו פארענטען 2 רומס מיט אלע קאנ־וויניענס, סינק אין קיטשען, הארדוואוד פלארס, גלייך ארייננצומופען. פרעגען 271 גרייס סטריט.
4961-6-14)

NEW YORK WINDOW CLEANING CO.

פאטראניזירט די איינציגע אידישע ווינדאו קלינינג קאמפאני

מיר אטענדען צו אלערהאנד הויז פעקטארי אפיס און סטאר קלינינג בעסטע ארבייט צו די בילינסטע פרייזען. מיר מאכען קאנטראקטען מאנאטליך, און יעהרליך. 422 בעי סטריט. טעלעפאן עדלייד 8087 נאך 7 אווענטען טרינטי M 6520
NEW YORK WINDOW CLEANING CO.
427 BAY ST

צו פאררענטען

צו פארענטען, נעבען $40. 531 קאלעדזש סטריט. פאלמערסטאן בולווארד, צו פארענטען א 5 רומיגען אפארטמענט מיט באה, הייטס וואסער באהייצונג. טעל. טרינטי 7630.
370-6-15)

צו פארענטען א פלעט פון 3 אדער 4 רומס, הארדוואוד פלארס, שעהן דעקא־רירט, מאדערנע קאנוויניענס. 114 יוראן סטריט. טעל. טרינטי M 1396.
4891-6-12)

צו פארענטען א פוירנישד רום, א פראנט בעד סיטינג רום, מיט אלע פריווי־לעגיעס און קאנוויניענס. טעל. קינגסדייל 2347. —
4893-6-12)

$30. צו פארענטען א 5 רומיגען אפארטמענט, לאוער, הארדוואוד פלארס, בליינדס, גאז סטאוו, אלע קאנוויניענס, דזשעניטאר סערוויס, 6 גאר סטריט, נעבען קאלעדזש און קלינטאן, פרעגען אפארטמענט 2.
4910-6-10-12-14)

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס און סאן רום, הארדוואוד פלארס, סינק אין קיטשען, יעצט ליידיג. 480 קראפארד סטריט. לאמבארד 8047.
4895-614)

צו פארענטען א פלעט פון 2 רומס און סאן רום, אלע מאדערנע קאנוויניענס, הארדוואוד פלארס. 19 ראשהאלם דרייוו. טעלעפאן לאמבערד 3652.
4927-6-12)

צו פארענטען א סטאר מיט 7 רומס בעסטען געגענד, פאסיג פאר אלערליי ביזנעס. 177 קווין סטריט איסט ביליג רענט.

פרעגען 65 באלדווין סטריט, טעלע־פאן טרינטי 1860.
4907-6-14

צו פארענטען 2 שעהנע רומס, סינק אין קיטשען, ניי דעקארירט. פרעגען 150 קראפארד סטריט.
4815-6-12)

צו פארענטען א סטאר און רומס, 111 עליזאבעט סטריט. וועט פיקסען פאר'ן נייעם טענענט. 45 דאלאר א מא־נאט. פרעגען דעם אייגענטימער טעלעפאן טרינטי 3750.
4936-6-14)

צו פארענטען א פלעט, הארדוואוד פלארס, סינק אין קיטשען, סקווער פלען, אלע מאדערנע קאנוויניענס. 597 שאה סטריט. טעל. מעלראוז 1375.
4937-6-15)

צו פארענטען מאנופעקטשורינג ספייס ריזאנייבעל. אויך א ספייס מיט א פלענט פאר דרעסעס אדער קלאוקס. — פרעגען שארלי צוקערמאן, 352 עדלייד וועסט. אוועטען טעל. טרינטי W 4947.
4929-6-15)

צו פארענטען א פלעט פון 2 אדער 3 רומס מיט א גרויסער ליכטיגער סאן רום, אויך א גאראדזש, ביליג רענט, ביי אן אנשטענדיגער פאמיליע. 184 גרייס סטריט.
4884-6-12)

צו פארענטען א פלעט פון 3 רומס אין א נייער היים, שאוער, אלע מאדערנע קאנוויניענס, דעקארירט, אין דאנדעס דיסטריקט. טעל. לאמבארד 1489.
4924-6-14)

צו פארענטען א קאטעדזש פון 6 רומס, ניי דעקארירט, ביים לייק שאור, 7 מייל פון שטאדט. טעלעפאן טרינטי 3645.
4922-6-14)

צו פארענטען 2 פוירנישד קאטעדזשעס אין דזשעקסאנס פאינט. פרעגען מרס. סיימאן, דזשעקסאנס פאינט.
4926-6-15)

צו פארענטען א שעהנע גרויסע פוירנישד רום. פאסיג פאר 1 אדער 2 דזשענטעלמען. טעל. טרינטי W 4838.
4930-6-15)

צו פארענטען 5 גרויסע רומס אין א מאדערנעם דופלעקס, ניי דעקארירט, הארדוואוד פלארס, סטים היט, 3 פיעס באד. 360 יוקליד עוו. קארנער קאלעדזש.
4933-6-12)

צו פארענטען א שעהנע היים פאר א קאפעל, 25 וועלס היל, 2 בלאק פון באטהורסט און 2 בלאק פון סט. קלעיר. פרעגען מידוויי 3353, אדער עדלייד 3544.
381-6-15)

צו פארענטען א פלעט פון 2 רומס, אלע קאנוויניענס. 54 בראנזוויק עוו.
4955)

צו פארענטען א שעהנעם פלעט פון 3 אדער 4 רומס און סאן רום, אלע מא־דערנע קאנוויניענס. ראשהאלם ראוד, נעבען העבבארן. לאמבארד 4686.
4958)

צו פארענטען רומס מיט אלע בעס־טע קאנוויניענס, סינק אין קיטשען, ניי דעקארירט, הארדוואוד פלארס, טעלעפאן. פרעגען 127 באלדווין נעבען ספעדיינע.
4949-6-14)

צו פארענטען 2 רומס מיט אדער אהן פוירניטשור. פרעגען 17 דיוסאן סטריט, צווישען קאלעדזש און הארבארד. קארנער ראקסטאן, לאמבארד 8781.
4952-6-14)

פארלאנגט

פארלאנגט צו קויפען אלערליי הינט־לאך, העכסטע פרייזען געצאהלט. טעלע־פאן רושעראוד 3809.
4915-6-15

פארלאנגט צו קויפען אלערליי הינט־לאך. טעלעפאנירט טרינטי j 3155.
376-6-15

גוטע דזשאבס געמאכט אין פיינטען הייזער און פאריכטען פוירניטשור, — מעסיגע פרייזען, ארבייט גאראנטירט. אלערליי קארפענטער ארבייט געמאכט. טאב ליבגאט, 62 סאליוואן סטריט. טעל. טרינטי 1472.
4918-6-12)

מאדערנער יונגערמאן, 28 יאהר, הויך, שעהנעם אויסזעהן, באזיצט א מוזי־קאלישען טאלאנט, פארלאנגט באקאנט־שאפט מיט א פארמעגליכער פריילין, וואס זוכט אמת'ע ליעבע, פון באלעבאטיש, אנגעזעהענע פאמיליע. שרייבט 'זשורנאל' באקס 557.
4938-6-15)

פארלאנגט א גרויסע, לופטיגע רום אין א פיינעם געגענד מיט באורד, ביי איינ־טעליגענטער פאמיליע, מיט באארד אויב מעגליך, פאר א דזשענטעלמען. שרייבען "זשורנאל" באקס 553.
4899-614)

פארלאנגט א קעכין פאר א פרייוועט היים. 682 יאנג סטריט.
4945-6-14)

פארלאנגט א מאן מיט א קליינעם קאפיטאל צו מאנופעקטשורען א פעטענט ווין וואס מען מעג פריי פארקויפען. מוז זיין זעהר א גוטער ביזנעסמאן, און מוז קענען גוט ענגליש. פרעגען איידעלשטיין, 54 בראק עוועניו. מעלראוז 7812.
4947-6-14)

אהן געלט וויל איך מיטנעהמען 3 פערזאנען צו מאונט קלעמענס, אדער דעטראיט. מוז זיין אזעלכע וואס קענען דרייווען א קאר. טעלעפאן מידוויי 3353 אדער עדלייד 3544.
380)

א דייטשע פרוי זוכט צו טאן הויז ארבייט ביים שטונדע אדער טאג. פרעגען טרינטי W 3940.
4943)

אן עקספיריענסד ווייטערקע איז וויליג צו ארבייטען אין א זומער קעמפ אדער האטעל איבער די זומער חדשים. פרעגען שריפטליך: מיס גרין, 69 באלדווין סט. אפארטמענט 5.
4939-6-14)

א דייטשער מאן, 14 יאהר עקספי־ריענסד, וועט איבערהאלען אייער קאר פאר 10 דאלאר, 6 סילינדער פאר 15 דאלאר, ריליין ברייקס פאר 1 דאלאר א וויל. ארבייט גאראנטירט. א. ווער, 293 פאלמערסטאן עוו. טעל. טרינטי 1886.
4956-614)

פערזענליכעס

מאדערנער יונגערמאן, געבוירען אין ווארשא, 28 יאהר, הויך, שעהנעם אויס־זעהן, באזיצט א מוזיקאלישען טאלאנט, פארלאנגט באקאנטשאפט מיט א פאר־מעגליכער פריילין, וואס זוכט אמת'ע ליבע פון באלעבאטישע, אנגעזעהענע פאמיליע, צוועק הייראטען. שרייבט "זשורנאל" באקס 557.
4938-6-15)

אלע די, וועלכע צווייפלען אין דער שולד פון אייבראם שטיינבערג, זענען געבעטען צו קומען אין 126 מיקאל סטריט אונטערצושרייבען א פעטיציע צום יוסטיץ מיניסטער פאר באגנאדיגונג. די צייט איז קורץ. קומט גלייך. אפען אלע מאל.

חזן ב. וולאדאווסקי

היגיעניש נעשולטער סוירדזשען
מוהל
— אויך —
מאדערנער מסדר קדושין
סוירוויסעס אין ענגליש
עלטערען פון קינדער זאלען דאס נעהמען אין אנבעטראכט, ווייל דאס איז דער בענעפיט פון זייערע קינדער
קאנטרי לייט קענען מיך אויך רופען צו זייערע שמחות. איך וועל קיינעם ניט ענטזאגען צו קומען.
וואוינונג 62 בראנזוויק עוועניו.
טעלעפאן קינגסדייל 8832.
ארימע אומזיסט

שפייז פעקלאך
אייערע קרובים
אין רוסלאנד

חפץ האט ארראנזשירט אין יוראפ פארבינדונגען צושטעלען זיכער שנעל און ביליג שפייז פעקלאך אין יעדען שטעדטעל אין רוסלאנד. אויסוואהל פון אלערליי שפייזען. בוליגע פריי־זען. פרישע שפייזען נעפאקט אין יוראפ.
קומט, שרייבט, טעלעפאנירט:

חפץ'ס שיפס קאנטאר
DOMINION TICKET OFFICE
143 קווין סט. וועסט
(עדלייד 5971)
געלט געשיקט. — שיפסקארטען, אינ־שורענס, מארגיידזשעס. — סיטיזען פייפערס.

אונטערזוכט אייערע אויגען, און קריגט די ריכטיגע גלעזער. דער איינ־ציגער ספעציאליסט, וועלכער איז אויטאריזירט פון גאווערנמענט אלס האבען זיך פאראייניגט צו מאכען א
אפטאמעטריסט
און אפטישען

דר. הענרי העררים
279 קאלעדזש סט.
(לעבען ספעדיינע)
אפען ביז 9 אוהר אין אווענט

Dr. Henry Harris
EYESIGHT SPECIALIST
Phone Trinity 6604
279 College St. near Spadina
Open until 9 p. m.

אכטונג

דער נייער אדרעס פון:
הרב ישראל הלוי
הורוויץ
דער רב פון לידער שוהל א[illegible]
299 אגוסטא עוועניו
ארום קאלעדזש סטריט.
טעלעפאן טרינטי J 5732.

דערפארענער
איטאליענישער
קאנטראקטאר

מאכט אלערליי צעמענט ארבייט פארשטאפטע דריינס פאריכט, טשימניס פאריכט.
זעהט זיך מיט: —
מ. אבאם
509 אסינגטאן עוועניו
טעלעפאן טרינטי 5138.

די קאנגא
מעדיצינען

ליידט איהר פון עקזימא, רינגוואָרם, סארייסעס, אנדערע שלעכטע הויט־קראנקהייט, דאן נוצט דעם וואונדער־בארען מעדיצינישען זאלב קאנגא־סעוו, און אויב איהר ליידעט פון כראָ־נישען רהומאטיזם, שטייפע גליעדער א טשעסט קאלד אדער אזוי א שלעכ־טען קאלד, דאן רייבט זיך איין מיט קאנגא לינימענט. צו באקומען ביי סינגער ברידער (דראגיסטען)
26 קווין איסט. עלגין 7512

SINGER BROS., DRUGGISTS
26 Queen St. E. Elgin 7512

מיר דעליווערן און שיקען אויך ביי מעיל, פאסטיידזש פריי.

ליידט איר פון א ברוך?
(ראפטשורד)
ווען איהר ליידעט פון א ברוך דאן מוזט איהר ערשטענס האבען א גוטע טראס און צווייטענס גוטע צונעפיט, און דאס קענט איהר נאר ביי די סינגער ברידער, ווייל זיי זיינען די איינציגע אידישע אגענטען פון דער אמעריקאנער גרעסטער טראס קאמפ. און ספעציאליסטען אין דעם פאך.

נייעס ביי אונז אין שטאדט

הרב הורוויץ וועט רעדען זונטאג אין לידער שוהל

הרב הורוויץ, וואס פלעגט מיט זיינע שבת'דיגע דרשות אין לידער שוהל צוציהען אזוי פיעל צוהערער, וועט די וואך רעדען אין דער זעלבער שוהל זונטאג בין מנחה למעריב, אנשטאט שבת.

שבת וועט דער ווירדיגער רב לערנען אין שוהל חומש מיט רש"י, ווי געוועהנליך אין דער לידער שוהל אויף אגוסטא עוועניו.

פועלי ציון און צעירי ציון ארויספאר זונטאג

די פועלי ציון און צעירי ציון פאראיינען וועלען דעם זונטאג צוזאמען ארויספארען אין ווילקאקס לייק, וואו זיי וועלען פארברענגען דעם גאנצען טאג.

די טראקס וועלען אפפאהרען 9 א זייגער אין דער פריה פון פארבאנד אינסטיטוט, סיסעל סטריט. אלע מיטגלידער און פריינט פון די צוויי ארגאניזאציעס ווערען איינגעלאדען.

אויסער פארשיידענע פארוויילונגען וועט אויפ'ן פלאץ פארקומען א דיסקוסיע צווישען די צוויי פארטייען אויף דער טעמע: — "די וועגען פון אונזער יוגענט דערציאונג".

באזונדערס שטארק וועלען זיין פארטראטען די יוגענטליכע פון ארגאניזאציעס און דאס מיינט שוין א לעבעדיגער ארויספאר.

א פייער מיט פייערווערק

א פייער, וואס האט נעכטען פריה אויסגעבראכען אין בען שווארצ'ס בוטשער שאפ אויף דאנדעס סטריט, וועסט, האט אנגעמאכט מעהר שרעק ווי שאדען.

שווערע עלעקטרישע דראטען, פארבונדען מיט אן עלעקטרישען מאטאר אין סטאר, זענען איבערגעברענט געווארען און האבען אנגעהויבען שיסען מיט פייער און פונקען, אז זיי האבען געשטעלט אין סכנה די פייערלעשער.

ביז דער דיסטריקט טשיעף, דינס, האט געשיקט איינעם פון די פייערלעשער מיט שווערע גלאווס אויף די הענט, ער זאל מיט א שער איבערשניידען די דראטען.

דער שאדען האט באטראפען 200 דאלאר. די סיבה פון דעם פייער איז אומבאוואוסט.

רעדט אפ באנדיט פון האלד אפ בארגט איהם צעהן דאלאר

דער מערקווירדיגסטער האלד אפ איז פארגעקומען אין ניו טאראנטאר ברענטש פון דער באנק פון מאנטרעאל. די קרבנות פון האלד אפ וואונדערען זיך. די צעהן טויזענט דאלאר וואס האבען זיך געפונען דאן אין באנק זיינען ניט געריהרט געווארען, און דער באנדיט איז פארשוואונדען מיט צעהן דאלאר, וואס דער באנק מענעדזשער האט איהם געבארגט.

געענדיגט האט זיך דער האלד אפ מיט דעם, וואס דער רויבער האט פריינדליך געדריקט די האנט דעם מענעדזשער איהם געדאנקט און מיט א גוד ביי ארויס פון באנק.

געשעהען איז דאס מיטוואך נאכמיטאג.

סעם פ. טשעמבערליין, דער מענעדזשער פון דעם ברענטש, האט דורכ'ן טעלעפאן אפגעמאכט מיט אן אומבאקאנטען, וואס האט זיך אנגעגעבען אלס צייטונגס מענש, צו טרעפען זיך מיט איהם אין באנק 3 אזייגער. אין דער באשטימטער צייט איז א גוט געקליידעטער פיינער יונגערמאן אריין אין באנק און האט באגריסענדיג דעם מענעדזשער ביים נאמען איהם געבעטען אריינגעהן צו איהם אין אפיס. ווען זיי זיינען ביידע אריין אהין, האט דער יונגערמאן גוט באווארענט ביידע טיהרען פון אפיס, און אריינגעלייגט די האנט אין קעשענע, ווארענענדיג דעם מענעדזשער ער זאל ניט ארויסלאזען קיין הויכען קול, ווייל ער וויל איהם ניט קיין בייז טאן, און אויך ניט זיין ווייב און קינדער, ער איז נאר געקומען צונעהמען יעדען סענט פון באנק.

מר. טשעמבערליין האט יענעם באַרוהיגט, אז ער וועט ניט שרייען. ער האט ביי זיך ניט קיין געוועהר, אבער בכלל מיינט ער, טוט יענער א שלעכטע זאך. און ער האט איהם דערמאהנט מעשה בראקענשייר, און אל. קאפאני און נאך אזעלכע חברה לייט, און איהם אויפגעוויזען, אז די ביזנעס איז קיין ביזנעס ניט. מען כאפט באלד און מען דארף דערפאר גוט באצאהלען.

זאל ער זיך נאר פארשטעלען, וואס זיין מוטער וועט פיהלען שטעהענדיג אין קאורט, ווען מען וועט איהם פארמשפט'ען צו 15 יאהר דזשייל. — האט איהם מר. טשעמבערליין געגעבען אן עצה, און איהם פארגעלייגט 14 דאלאר, אלץ וואס ער האט געהאט ביי זיך אין קעשענע, אלס א הלואה, זאל ער געהן און אז ער וועט האבען וועט ער איהם אפגעבען.

פאר דריי פערטעל שעה זיינען זיי ביידע געזעסען און געשמועסט, ביז יענער האט זיך אויפגעהויבען, אריינגעשטופט דעם מענעדזשערס צעהנעריל אין קעשענע איהם געדריקט די האנט און ארויסגעגאנגען.

דער מענעדזשער האט באלד געמאלדען וועגען דעם געשעפט די פאליציי, וואס האט זיך א לאז געגעבען צו געפינען דעם באנדיט־טעארעטיקער, אבער איהם ניט געקענט געפינען.

אין דער זעלבער צייט האט דער גאסט אפגערופען מר. טשעמבערליין און איהם פארגעווארפען, הלמאי ער האט געמאלדען פאליציי.

לויט ווי דער יונגערמאן האט זיך געהאלטען אין באנק, איז צו דערקענען, אז ער איז גוט באקאנט מיט'ן געגענט און אויך באקאנט אין באנק געשעפטען. צום קלערק האט ער דערצעהלט, אז עטליכע יאהר צייט האט ער געארבייט אין א באנק.

שפייז פעקלאך נאך רוסלאנד

שיקט דורך

ראבקינען

וועלכער געפינט זיך יעצט אין

309 ספעדיינע עוו.

(ארום סטענדערד טעאטער)

די פעקלאך ווערען נעפאקט אין יוראפ. מיר גאראנטירען פולע וואג, בעסטע סחורה און פאר צושטעלען.

די קאסטען פון שפייז פעקלאך זענען די ביליגסטע.

פולע אינפארמאציע קענט איהר באקומען אין מיין אפיס

309 ספעדיינע עוועניו

פון 10 פריה ביז 8 אווענט

טעלעפאן טריניטי 1431.

קומט, שרייבט, אדער טעלעפאנירט.

וואוינונג טעלעפאן טריניטי 5959.

מאטאריסטען

פארט פאמעליך דורך שטעטלאך

דאס געזעץ, וואס באגרענעצט די שנעלקייט פון מאטאר וועגען ביז:

20 מייל א שטונדע אין שטאדט, שטעדטלאך און דערפער און

10 מייל א שעה אויף געוויסע סטריט אינטערסעקשאנס —

איז געשאפען געווארען מיט'ן איינציגען ציעל באשיצען לעבען און פארמעגען.

מיט דער זיך אלץ פארגרעסערנדיגער טרעפיק, איז דאס אפהיטען פון שנעלקייט געזעצען זעהר וויכטיג.

ווען עס גלוסט זיך אייך נישט צו פאלגען, דערמאנט זיך ווי שרעקליך עס קענען זיין די פאלגען פון איין מאמענט נישט אפהיטען דאס געזעץ... פאלגען וואס קענען ברענגען חרטה אויף אייער גאנצען לעבען.

פארט פאמעליך דורך שטעדטלאך.

ONTARIO DEPARTMENT of HIGHWAYS

GEO. S. HENRY, PREMIER OF ONTARIO & MINISTER of HIGHWAYS

מעקסי

ראזענבלום

וועלט באקסינג טשעמפיאן
(לייט העוויוועיט)
געגען

טשארלי באלאנזשע

טשעמפיאן פון קאנאדע
10 ראונדס ביז א דעסיזשאן

נעקסטען מאנטאג
אין ארינא גארדענס

פלעץ יעצט אפען ביי מורים, קונג עדווארד, שאולס און ארינא גארדענס.
טיקעטס 50 סענט ביז $3.00
קווינסבורי א. ק.
דזשעק קארקאראן, פראמאטער.

פארקלענערטע צאהל געבורטען און די אמעריקאנער לאנדווירטשאפט

זינט דעם וועלט קריעג באמערקט זיך א שטארקער פאלען אין דער צאהל פון געבורטען. ביי היינטיגען טאג פארגרעסערט זיך נאך די באפעלקערונג פון די פאראייניגטע שטאטען מיט אנדערהאלבען פראצענט יעדען יאהר, און עס ווערט ערווארטעט אז אין דרייסיג יאהר ארום זאל די באפעלקערונג פון די שטאטען באשטעהן פון הונדערט און זיבעציג מיליאן. דאן דארף די באפעלקערונג אנהויבען צו פאלען. סיידען די ראטע פון געבורטען זאל זיך אנהויבען הויבען, א זאך וואס מען קאן קוים זיך ריכטען אויף דעם, אדער די אימיגראציע באשרענקונגען זאלען אפגעשוואכט ווערען, און דאס איז אויך שווער פאראויסצוזעהן.

פון דעם אלעם איז קלאהר, אז די אמעריקאנער פארמער קאנען זיך קנאפ וואס ריכטען אז א פארגרעסערטע באפעלקערונג זאל ווערען א גרעסער פארברויכערין פון אגריקולטור־פראדוקטען, דערהויפט שפייז. מעהר ווי אויף פינף און צוואנציג פראצענט, און דאס אויך ביסלעכווייז אין פארלויף פון די קומענדע דרייסיג יאהר, קאן די אינערליכע פאדערונג אויף שפייז פראדוקטען ניט וואקסען.

און אנדער וויכטיגער פאקטאר איז די אלגעמיינע ענדערונג פון שפייז געוואוינהייטען. די הויפט ענדערונג אין אמעריקע זינט דעם וועלט קריעג באשטעהט אין דעם וואס דער עולם האט אנגעהויבען פארברויכען ווייניגער ווייץ, קארן, האבער און אנדערע "סיריעלס". אנשטאט דעם האט זיך פארגרעסערט דער געברויך פון מילך, פלייש, צוקער, פרישע גרינסען און פרישע פרוכטען.

דער דורכשניטליכער אמעריקאנער אין די לעצטע פינף יאהר פארברויכט בלויז 240 פונט פון מעהלשפייזען און סיריעלס א יאהר. מיט פינף און צוואנציג יאהר צוריק איז דער דורכשניטליכער פארברויך געווען ארום 340 פונט א יאהר. פון דער צווייטער זייט, פארברויכט דער דורכשניטליכער אמעריקאנער ארום דרייסיג פראצענט מעהר מילך און מילכיגס, אויסער פוטער. ער עסט אויך מעהר גרינסען און א ביסעל מעהר פרוכט. עס פארשטעהט זיך, אז דער איצטיגער קריזיס און ארבייטסלאזיגקייט האט פארקלענערט דעם פארברויך פון פארשיעדענע פראדוקטען.

וועגען דעם ווי אזוי די דיעטע פון א פאלק שפיגעלט זיך אפ אויף דער לאנדווירטשאפט, קאנען מיר לייכט זעהן פון דעם, וואס עס פאדערט זיך צו קולטיווירען צוויי אקער לאנד, ניט אריינגערעכענט פאשע לאנד, צו שפייזען יעדען דורכשניטליכען איינוואוינער אין אמעריקע. פאר דעם דורכשניטליכען דייטש פאדערט זיך בלויז איין אקער לאנד, פאר דעם דורכשניטליכען כינעזער — בלויז איין האלבען אקער לאנד, און פאר דעם דורכשניטליכען יאפאנעזער — בלויז א פערטעל אקער. דא קומט אריין דער אונטערשייד פון נאציאנאלען ארט שפייזען זיך, ווי אויך די אינטענסיווערע פארמען פון אגריקולטור, ווי דאס איז דער פאל דערהויפט אין כינע און יאפאן. אין יאפאן ווערט אויך מעהר געברויכט פיש אין דעם נאציאנאלען מעניו פון דער יאפאנעזישער באפעלקערונג.

א דריטער וויכטיגער פאקטאר פאר דער לאנדווירטשאפט זענען די מעגליכקייטען פאר עקספארט. דער גרעסטער טייל פון דעם אמעריקאנער עקספארט געהט נאך איירָאפּע, און אין צפון טייל פון איירָאפּע פאלט די צאהל געבורטען פונקט אזוי שנעל ווי אין אמעריקע. אין מאנכע לענדער דארט פארקלענערט זיך די באפעלקערונג. אין ענגלאנד און אין דייטשלאנד איז די געבורט ראטע נידעריגער ווי אין פראנקרייך. אין פראנקרייך גופא שטעהט די באפעלקערונג פאר די לעצטע זעכציג יאהר אויפ'ן זעלבען פלאץ. און דאס איז דערהויפט א דאנק אימיגראציע, דערהויפט פון איטאליע.

דער עקספארט פון פארם פראדוקטען פון די פאראייניגטע שטאטען שטעהט איצט נידעריגער ווי ווען ניט איז פאר די לעצטע דרייסיג יאהר. די אויסזיכטען אויף דער צוקונפט איז פאר קיין פאל ניט בעסער ווי איצט.

די איינציגע האפנונג פאר דעם אמעריקאנעם פארמער אין דער ריכטונג ליגען אין מעגליכע ענדערונגען אין דעם ווייטען מזרח. אויב אין כינע מיט איהרע הונדערטער איינוואוינער זאל זיך איינשטעלען שלום, און די אינדוסטריע זאל זיך דארט ענטוויקלען אזוי, אז איהר ריזיגע באפעלקערונג זאל קאנען וואוקסען אין די פוסטריט פון יאפאן, און אנהויבען איינקויפען פון אמעריקע שפייז.

די איבענגעבראכטע ערקלערונגען געהערען צו דר. ס. ע. בייקער, אגריקולטור עקאנאמיסט פון דעם פעדעראלען דעפארטמענט פון אגריקולטור אין וואשינגטאן.

באקאנטמאכונג

די מקוה פון דער בית יעקב שוהל, 23 הענרי סטריט איז יעצט איבערגעפיקסט געווארען

מיט די בעסטע אימפרואוועמענטס.

אויך האבען מיר יעצט זעהר א פיינע פרוי צו אטענדען די פרויען. אונטער דער מענעדזשמענט פון מרס. דזשעסעל.

טעלעפאן טריניטי 1574

א פיקאנטע פאסירונג מיט א כלל־טועה

אין שטעדטעלע ראדזין־פאדלאסקי קייכט מען פאר געלעכטער צוליעב א קאמישע געשיכטע, וואס האט פאסירט יענע וואך מיט'ן דארטיגער קרעמער ש. ק. — איינער פון די ראדזינער כלל־טועה.

פארגעקומען איז עס אין אוונט, ווען מען האט שוין געהאט פארמאכט די געוועלבער.

דער פאליציאנט, וואס איז געגאנגען איבער דער גאס, האט באמערקט, אז אויף דעם דערמאנטען קרעמער'ס געשעפט הענגט ניט קיין שלאס. ער האט דעריבער באשלאסען צו מאכען דעם סוחר א פראטאקאל פאר אפען האלטען דאס געשעפט נאך 7 אזייגער אין אווענט.

דער פאליציאנט איז צוגעגאנגען און אנגעקלאפט אין טיר:

ווען דער סוחר האט ניט געענטפערט, האט דער פאליציאנט גענומען רייסען די טיר, און דא האט ער דערהערט פון אינעווייניג עפעס א פארדעכטיגע באוועגונג און א שטיל שעפטשען פון א פרוי אויף פויליש:

— סכאוויי מניע פאן! (באהאלט מיך!).

דער פאליציאנט האט דאן נאך מעהר גענומען קלאפען און זיך שוין ניט געוואלט אפשטשעפען.

הכלל, מ'האט געעפענט די טיר, און דער פאליציאנט האט דערזעהן, אז עפעס איז דער סוחר שטארק צושראקען.

דער פאליציאנט האט פארשטאנען, אז דער סוחר איז ניט אליין... אז דא געפינט זיך באהאלטען א פרוי.

אין דעם האט דער פאליציאנט דערזעהן פון הינטער'ן בופעט א פרויען־פוס.

— פאניע קופיעץ! — האט דער פאליציאנט זיך צולאכט — אזוי שפעט האנדלסטו מיט א שיקסע, הא? מ'טאר שוין איצט ניט האנדלען, ס'איז שוין נאך 7 אזייגער אין אווענט.

הכלל, עס האט זיך אנגעהויבען א דינגעניש, דער איד האט געשריגען, אז דער פאליציאנט מאכט אויף איהם א פאלשען פראטאקאל, עס איז אנגעקומען דעם סוחר'ס א שכן, און דא האט מען געפונען ליגען א שיקסע באהאלטען הינטער'ן בופעט... זי האט אינגאנצען געציטערט פון שרעק...

דער סוף איז געווען: אז מען האט דעם סוחר געמאכט א פראטאקאל פאר האנדלען נאך 7 אין אווענט, אי מען האט איהם אויסגעמעקט פון דער קאנדידאטען־ליסטע צו דער אידישער קהלה.

פארזיגעלטע טענדערס, אדרעסירט צו דעם אונטערגעשריבענעם און באצייכענט "טענדער פאר פארטישיאנס, פאבליק בילדינג, טאראנטא, אנט." וועלען אנגענומען ווערען ביז 12 א זייגער בייטאג (דעיליים סייווינג), דאנערשטאג, יוני, 25, 1931, פאר אויפבויען און אוועקשטעלען פון האלץ און גלאז פארטישיאנס אין די אפיסעס אין דעם קאסטאמס בילדינג, טאראנטא, אנט.

פלענער און ספעסיפיקאציעס קען מען באקומען אין די אפיסעס פון טשיעף ארכיטעקט, דעפארטמענט אף פאבליק וואירקס, אטאווא, סופערווייזינג ארכיטעקט, 59 וויקטאריא סטריט, טאראנטא, אנט. און בילדערס עקסטשענדזש, 1104 בעי סטריט, טאראנטא, אנט.

טענדערס וועלען נישט באטראכט ווערען סיידען זיי זענען געמאכט אויף די פארמס צוגעשטעלט פון דעם דעפארטמענט און בהסכם מיט די באדינגונגען, וואס ווערען דארט אנגעגעבען.

צו יעדען טענדער מוז ביינגעלייגט ווערען אן אקצעפטירטער טשעק אויף א געטשארטערטער באנק, צאלבאר צו ארדער פון מיניסטער אף פאבליק וואירקס פאר 10 פראצענט פון דעם קאנטראקט פרייז. באנדס פון דער דאמיניאן אף קאנאדע, אדער באנדס פון קענעדיען נייישאנאל רעלוויי קאמפאני וועלען אנגענומען ווערען אלס סעקיוריטי. אדער באנדס און א טשעק אויב נויטיג צו מאכען פול די סומע.

ביי ארדער,
N. DESJARDINS,
סעקרעטאר.
דעפארטמענט אף פאבליק וואירקס,
אטאווא, יוני 10, 1931.

א. אלמי'ס "ליטעראַרישע נסיעות" דערשינען אין בוכפארם

אין ווארשאווער פארלאג מ. גאלדפארב איז דערשינען א נייע בוך פון א. אלמי "ליטעראַרישע נסיעות", אן אויסוואהל פון וועכענטליכע עסייען און פעליעטאנען, וואס האבען זיך עטליכע יאהר געדרוקט אין דער ניו יארקער "פריי ארבייטער שטימע" ווי אויך אין אנדערע צייטונגען און זשורנאלען פון אמעריקע און איירָאפּע. דאס בוך ענטהאלט 500 זייטען און איז זעלטען שעהן ארויסגעגעבען. דאס נייע ווערק פון א. אלמי נעהמט אריין עטליכע און זיבעציג עסייען און פעליעטאנען איבער ליטעראַרישע, וויסענשאפטליכע און פילאזאפישע פראגען.

א צאהל ביבער איז שוין אנגעקומען קיין אמעריקע, און איז צו באקומען אין אלע אידישע בוכהאנדלונגען, ווי אויך דורך דעם אפיס פון דער "פרייע ארבייטער שטימע".

קארפענטערי

פרייע עסטימייטס געגעבען אויף דזשענעראל קאנטראקטינג און פארשיעדענע קארפענטער ארבייט, ווי מאדערנע סטארפראנטס, גאראדזשעס, פרענטש טיהרען האַרדוואוד פלארינג א. ז. וו. אויך שטעלען מיר איין שעפער און אפיסעס אין אלע טריידס צו מעסיגע פרייזען.

צופרידענהייט גאראנטירט.

אויך מאכען מיר ארבייט אויסער שטאדט.

מאדערן בילדערס קאמפאניע
7 ראס סטריט

טעלעפאן טריניטי 9025.

טאראנטא מיוטשואל קאאפעראטיוו קרעדיט קארפאריישאן לימיטעד

גיט ארויס

הלואות

פון 50 ביז 5,000 דאלאר אויף וועכענטליכע צאלונגען

ווערט א מיטגליד אין דער קארפאריישאן און בארגט געלט פאר אייערע באדערפענישען. אלע אפליקאציעס ווערען געהאלטען שטרענג פארטרויליך און ווערען שנעל ערלעדיגט.

די "טאראנטא מיוטשואל קאאפעראטיוו קרעדיט קארפאריישאן" איז ניט קיין פריוואטע אונטערנעמונג, נאר א קאאפעראטיווע אינסטיטוציע וואס באלאנגט צו די מיטגלידער. אלע פארדינסטען ווערען צוטיילט פראפארציאנעל צווישען די שערהאלדערס. דאס וואס איר צאלט פאר אייער הלואה קומט צוריק צו אייך טיילווייז אין דער פארם פון דיווידענדס.

די קארפאריישאן איז איצט רעארגאניזירט און אוועקגעשטעלט געווארען אויף א פעסטען פינאנציעלען באזיס מיט א

קאפיטאל פון 150,000 דאלאר
און א רעזערוו־פאנד פון 60,000 דאלאר

צו דעקען אלע מעגליכע פארלוסטען פון שלעכטע אקאונטס.

א פעהיגע און פאראנטווארטליכע מענעדזשמענט פארוואלטעט מיט אלע ענינים פון דער קארפאריישאן.

קומט און בארעט זיך מיט אונזער מענעדזשער וועגען אייערע פינאנציעלע אנגעלעגענהייטען.

דער אפיס איז אפען טעגליך: פון 10 פריה ביז 8 אווענט. שבת פון 10 פריה ביז 1 נאכמיטאג.

הענרי ס. ראזענבערג, פרעזידענט.
מאריס אלטמאן, סעקרעטאר.

TORONTO MUTUAL CO-OPERATIVE CREDIT CORPORATION
LTD.
340 SPADINA AVE. Phone TR. 3700

2000 סערוויס סטיישאנס

פאר פארלעסליכען טראנספארט

איינער פון די הויפט טעמים פאר וואס איבער 600,000 טעגליכע פאסאזשירען פארען מיט טי. טי. סי. איז ווייל אייער עפענטליכער טראנספארט סיסטעם גיט באקוועמע באדינונג פאר א קליינעם טייל פון פרייז פון אנדערע טראנספארט מעגליכקייטען.

עס זענען דא 2,000 טי. טי. ס. קאר סטאפס, ביי וועלכע איהר קריגט סערוויס יעדע עטליכע מינוט אין זיכערע און באקוועמע קארס, אנגעפירט פון העפליכע און געניטע פערזאנען, צו נעמען אייך וואו איהר ווילט אין טאראנטא.

איהר קענט פארען צו 6 סענט פאר א רייזע — 50 טיקעטס פאר $3.00.

TORONTO TRANSPORTATION COMMISSION

THE HEBREW JOURNAL
דער אידישער זשורנאל
THE HEBREW JOURNAL
PUBLISHED BY
JOURNAL PUBLICATIONS OF TORONTO LIMITED
542 DUNDAS ST, WEST. Telephone Trinity 6830-6831
N. FRIEDLAND, President
Subscription Rates: $6 PER YEAR $3.50 SIX MONTHS
Single Copy—3 cents
Entered as Second Class Mail Matter at C. P. O., Toronto, January 22nd, 1913
Only Daily Jewish Newspaper in the Province of Ontario
ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL TORONTO, ONT. 25

אידישע הערצער וועלכע קלאפען אין איין טאקט

עקסטרימיסטען פון רעכטס און לינקס אין דער ציוניסטישער באוועגונג האבען שטארק און ביטער געקעמפט געגען דער פארמירונג פון דער אידישער אגענטור, אויף דעם באזיס וועלכער איז פארגעלייגט געווארען פון דר. ווייצמאנ׳ען און פון די ניט־ציוניסטען, וועלכע האבען געוואלט אריינטרעטען אין דער אגענטור.

סיי די רעוויזיאניסטען און סיי די מזרחי האבען אנגעפירט א ריין פרינציפיעלען קאמף. זיי האבען גע׳טענה׳ט, אז די ציוניסטישע באוועגונג קען זיך ניט פארגינען איבערצולאזען א גרויסע טייל פון דער פירערשאפט אין די הענט פון ניט־ציוניסטען, אדער בעסער געזאגט, איבערגעבען דעם שיקזאל פון ארץ ישראל אין די הענט פון אזעלכע מענשען, וועלכע אנערקענען ניט די באזעלער פראגראם, און טרעטען אריין אין דער אידישער אגענטור, פונקט ווי זיי וואלטען אריינגעטראטען אין וועלכער עס איז צדקה אינסטיטוציע.

דר. חיים ווייצמאן און א גרויסע מערהייט פון דער ציוניסטישער פירערשאפט, האבען געהאט צוטרויען צו די ניט־ציוניסטען. זיי האבען גע׳טענה׳ט, אז דער ציוניזם איז שוין לאנג ארויסגעגאנגען פון די אייגענע פארטיי ראמען, עס איז א פאלקס־באוועגונג. ארץ ישראל איז די זאך פון גאנצען אידישען פאלק.

די ציוניסטען, די, וועלכע זענען געשטאנען ביי דער וויגעלע פון דעם אידעאל, וועלכע האבען דערצויגען צו א ווירקליכקייט, פיהלען דעם אמת פון דער פאלקס שטרעבונג, און פיהלען, אז ניט־ציוניסטען, וועלכע קומען אריין אין דער ארבייט, וועלען גיכער אנגעשטעקט ווערען מיט דעם אידעאל איידער זיי וועלען שטערען די דורכפירונג.

צווישען אנדערע, זענען די דערמאנטע געווען די הויפט טענות פון ווייצמאנ׳ען און זיינע נאכפאלגער, פאר א פארגרעסערטער אידישער אגענטור.

אז ווייצמאנ׳ס שטאנדפונקט איז געווען א ריכטיגער, ווייזט דער ערשטער באריכט, וועלכער איז צוגעשטעלט געווארען פון דער אידישער אגענטור צו דער פעלקער ליגע פאר איהר ערשטען יאר ארבייט, פון דעם ערשטען אקטאבער, 1929 ביז סוף סעפטעמבער, 1930.

דער באריכט, ווי די לעזער פון „זשורנאל" האבען זיכער באמערקט, לויט איבערגעגעבען דורך דער אידישער טעלעגראפען אגענטור, רעדט פאר זיך אליין. זעקס מיט א פערטעל מיליאן דאלאר איז אויסגעגעבען געווארען אין פאלעסטינע אין דעם דערמאנטען יאר. דאס איז געווען אין א יאר, ווען די געלט זאמלונגען פאר פאלעסטינע זענען געווען זעהר שוואכע.

אבער ניט די סומע שפילט די הויפט ראלע. דער גרעסטער פאקט איז דער, וואס די גאנצע אגענטור, איבערהויפט דער ניט־ציוניסטישער טייל פון דער אגענטור, האט זיך מיט לייב און לעבען אריינגעווארפען אין דער ארבייט פאר׳ן ישוב אין ארץ ישראל.

די אמעריקאנער ניט־ציוניסטען, וועלכע זענען צוגעצויגען געווארען פון דעם פארשטארבענעם לואיס מארשאל, האבען זיך באמת דערהויבען צו יענער הויך, אויף וועלכער יעדער איד מוז שטעהן דאן, ווען עס האנדעלט זיך וועגען בויען די אידישע היימלאנד.

די פארגרעסערטע אידישע אגענטור האט ניט נאר באוויזען איהר עקזיסטענץ בארעכטיגונג, נאר איהר נויטווענדיגקייט צו פאראייניגען אלע אידען אהן אונטערשייד פון ציוניסטען, אדער ניט־ציוניסטען פאר דער בויאונג פון דער אידישער היים אין ארץ ישראל.

דר. חיים ווייצמאן און די, וועלכע זענען מיט איהם געשטאנען, זענען גערעכט געווען, ווען זיי האבען נאכגעגעבען, אז ניט־ציוניסטען זאלען ווי גלייכע אריינגענומען ווערען אין דער אגענטור.

די אגענטור האט באוויזען, אז ציוניסטען אדער ניט־ציוניסטען, ווען עס קומט צו בויען א אידישע היימלאנד, פליסט אין אונזערע אדערען די זעלבע בלוט און אונזערע הערצער קלאפען אין איין טאקט.

ווען מיר ווערען היסטעריש

האט זיך, נעבאך, עמיל לודוויג געמוזט מטריח זיין און אליין אפלייקענען, אז זיין נאמען פארבלייבט לודוויג, און אז ער האט קיינמאל ניט בדעה געהאט צו בייטען זיין גוטען דייטשען נאמען אויף דעם אלטען קאהן נאמען.

וואלט דאך דאס באמת ניט געווען פון קיין באזונדערער וויכטיגקייט, ווען ניט די היסטעריקע, מיט וועלכער עס איז אויפגעכאפט געווארען דער לודוויג־קאהן ענין.

איז ערגעץ אין א ניו־יארקער קאפע געזעסען א ציטונגס־מענש אהן א שטאך ארבייט. פאלט איהם איין אין קאפ, אז עס וואלט געווען גאר ניט קיין שלעכטע זאך, ווען עמיל לודוויג, וועלכער איז א געבוירענער איד, זאל אננעמען צוריק זיין זיידענ׳ס נאמען און זאל ווערען צוריק א קאהן.

געטראכט און געטאן. און אין וועלכער היסטעריקע עס איז גלייך אריינגעפאלען די גאנצע אידישע פרעסע. טעלעגראמען זענען געפלויגען, און ניט נאר איז די דאזיגע געוואלדיגע נייעס ווייט און ברייט צושפרייט געווארען אויף די ערשטע זייטען פון די ציטונגען, נאר עדיטאריעלע קאמענטארען זענען געמאכט געווארען. יעדער איין ציטונג האט אין דעם געזעהן אן אנדער זאך. אויסגעטייטשט און אריינגעטייטשט שיעור ניט ישעות ונחמות אויף אידען. אלץ צוליעב דעם, וואס פון לודוויג איז קאהן געווארען. פונקט ווי דער נאמען וואלט אויף וועלכען עס איז אופן לודוויג׳ן דעם ביאגראפער געענדערט.

אנגענומען אפילו ווען דאס וואלט אמת געווען, דארף מען דערצו צושעפען א נאציאנאלע באדייטונג און אריינפאלען אין אזא באגייסטערונג? האט דאך דאס אידישע פאלק קיין עין הרע אזוי פיעל קאהנ׳ס און וואס איז, ווען עס איז מיט איינעם ווייניגער?

מיר ווילען מיט דעם חלילה ניט אונטערשעצען עמיל לודוויג׳ס גרויסקייט אלס ביאגראף. מיר ווילען ניט אונטערשעצען זיין טאלאנט. מיר ווילען בלויז אנווייזען ווי לעכערליך מען מאכט זיך, ווען מען ווערט היסטעריש איבער יעדער אומוויכטיגקייט און מען מאכט א גוואלטיגען וועזען פון א נאמען.

ווי אזוי איז עס געקומען צו די לעצטע אנטיסעמיטישע געשעהענישען אין מעקסיקא?

(א בריעף פון מעקסיקא.)

פון סאלאמאן קאהאן.

די העצע וואס האט זיך לעצטענס געהאט צופלאקערט אין מעקסיקא געגען אויסלענדער, און וועלכע איז פאקטיש געווען געציעלט געגען אידען, הויבט אן געהן בארג אראפ. צוויי מיטגלידער פון מעקסיקאנישען קאבינעט און דער מעקסיקאנישער פרעזידענט אליין האבן עפענטליך ערקלערט, אז די רעגיערונג איז פאר דאס געשעהענע ניט פאראנטווארטליך, און אז זי סאלידאריזירט זיך אויך ניט מיט די העצער. עס איז דאריבער איצט אויפ׳ן פלאץ צו געבען א קורצען איבערזיכט פון דעם ווי די העצע איז ביסלאכווייז אויסגעוואקסען, און באקענען דעם לעזער מיט עטליכע פאקטען וועלכע זענען נאך ניט ארויסגעבראכט געווארען ביז איצט אין דער ברייטער עפענטליכקייט.

די ערקלעהרונגען פון די מעקסיקאנישע רעגיערונגס־לייט זענען געמאכט געווארען נאכדעם ווי עס איז דורכגעגאנגען די „פאלקס" דעמאנסטראציע פון ערשטען יוני. צו דער דאזיגער דעמאנסטראציע, וועלכע האט געזאלט זיין דער אויסדרוק פון דעם צארן און האס וואס עס האט זיך כלומרשט געזאלט האבען אנגעזאמעלט געגען די אויסלענדער בכלל, און אידען בפרט, אין די הערצער פון די מעקסיקאנישע פאלקס־מאסען, האבען די ארטיגע ציטונגען זיך געגרייט מיט א סך טעג פריהער לויט דעם אנשטעל פון די העץ־בלעטער. האבען אין דער דעמאנסטראציע געזאלט אנטייל נעהמען ווייניגסטענס הונדערט טויזענט מענשען. אבער דער בארג האט א מויז געבוירען. עס איז שווער זיך פארצושטעלען א גרעסערע מפלה פון דער, וואס די העצער האבען יענעם טאג געקראגען. אנשטאט די ערווארטעטע הונדערט טויזענט, האבען אין דער דעמאנסטראציע אנטייל גענומען העכסטענס זעקס ביז זיבען טויזענט פערזאן, און פון דער דאזיגער צאל זענען ארום פינף און נייציג פראצענט געווען שוסטער־ארבייטער, וועלכע זייערע באלעבאטים האבען ארויסגעשיקט אין גאס, באצאלענדיג זיי דעם טאג. די מעקסיקאנישע שיך פאבריקאנטען האבען טאקע מעהר פון אנדערע דערשפירט די קאנקורענץ און דעם אונטערנעהמונגס־גייסט פון אידישע אימיגראנטען, און זיי האבען גארניט ווייניג בייגעשטייערט צו דער אידען־העצע פון די לעצטע וואכען. אבער דער רעזולטאט איז געווען א קלאגעדיגער. די פרעסע האט די דעמאנסטראציע במעט פארשוויגען אויפ׳ן צווייטען טאג, און אפגעקומען מיט א פאר טרוקענע נאטיצען. פארגלייכט מען די קאלומס, וואס מען האט געדרוקט פאר דער דעמאנסטראציע, כדי צו מאכען די שטימונג, מיט די נאטיצען אויפ׳ן צווייטען טאג נאך דעם, זעהט מען ערשט דעם בזיון, וואס די העצער האבען נעבאך געליטען.

די נישטיגע צאל טיילנעמער אין דער דעמאנסטראציע וואס איז פראקלאמירט געווען אונטער׳ן לאזונג: „דער טאג פון נאציאנאלען האנדעל און קאמף געגען שלעכטע אויסלענדער", באווייזט, אז די ברייטערע מעקסיקאנישע מאסען זענען געבליבען טויב צו דעם דאזיגען רוף; אז זייערע אינטערעסען פארבינדען זיי ניט מיט דעם קאמף געגען אויסלענדער. דער מעקסיקאנער האט ליעב גרויסע פארזאמלונגען, עפענטליכע ספעקטאקלען און נוצט אויס יעדע געלעגענהייט זיך צו פארווילען. און אפט ווארפט דער מעקסיקאנישער ארבייטער, אנגעשטעלטער און בעל מלאכה, זיין ארבייט צוליעב גאנץ אומוויכטיגע סיבות, אויב זיי זענען פארבונדען מיט פארוויילונג. דאריבער קען מען מיט זיכערקייט זאגען, אז דער פולשטענדיגער דורכפאל פון דער אנטי־אידען דעמאנסטראציע באווייזט, אז ביז איצט איז נאך דער אנטיסעמיטישער מיקראב אין מעקסיקאנישען פאלק ניט אריינגעדרונגען. עס האט זאגאר אפט פאסירט אין די לעצטע עטליכע וואכען, אז די מעקסיקאנישע קליענטען זענען געקומען אין די פריוואט־וואוינונגען פון די אראפגעטריבענע אידישע הענדלער און ביי זיי איינגעקויפט סחורה, אנשטאט ווי עס איז געווען צו ערווארטען, זיך צו ווענדען צו די מעקסיקאנער, וואס די פאליציי האט אריינגעזעצט אין די „פושקארטס" אנשטאט די אראפגעזעצטע אידען.

אז דאס מעקסיקאנישע פאלק אלס גאנצע דארף ניט געמאכט ווערען פאראנטווארטליך פאר דער סקאנדאליעזער העצע געגען אידען באווייזט דער פאקט, וואס עטליכע ארבייטער מיטינגען זענען אפגעהאלטען געווארען, אויף וועלכע די רעדנער זענען שארף ארויסגעטראטען געגען דער אנטי־אידישער קאמפאניע, און אנגעוויזען די פארזאמעלטע מאסען, אז ניט אין אידישען קליין־הענדלער דארפען זיי זוכען דעם שונא, נאר אין די אויסלענדישע פעטראליום־מאגנאטען. די שטארקסטע מעקסיקאנישע ארבייטער ארגאניזאציע, די „ק. ר. א. מ." (מעקסיקאנישע לאנד־קאנפעדעראציע פון ארבייטער) האט די אנטי־אויסלענדער העצע פולשטענדיג איגנארירט. אויב זי איז ניט ארויס מיט קיין עפענטליכען פראטעסט, איז עס דערפאר, ווייל איהרע באציהונגען מיט די הערשענדע רעגיערונגס־קרייזען זענען איצט ניט גאר גלענצענד און עס האט זיך פאליטיש ניט געלוינט געבען דעם שונא די געלעגענהייט צו באשולדיגען זי אין שוואכען פאטריאטיזם און אין קנאפע „נאציאנאליסטישע" טענדענצען. אויך די סטודענטשאפט איז ניט געבליבען אינגאנצען גלייכגילטיג צו דער העץ־קאמפאניע. א גרופע ליבעראל און ראדיקאל געשטימטע סטודענטען פון מעקסיקאנישען אוניווערזיטעט, מיט דער מאראלישער שטיצע און פובליציסטישער מיטארבייטערשאפט פון עטליכע פראפעסארען, געגרינדעט א צווייוואכענשריפט, אין וועלכער די העצער ווערען שארף געטאדעלט און דעם פרעזידענט ארטיס־רוביא ווערט געווארפען אין פנים אריין זיין מיט־טאנצען אין דער שמוציגער וואקכאנאליע. עס זענען שוין ערשינען עטליכע נומערען פון דער דאזיגער שריפט, וועלכע טראגט דעם נאמען „לא דעפענסא" („די פארטיידיגונג"). איינער פון די בארימטסטע מעקסיקאנישע פראפעסארען און דענקער, אנטאניא קאסא, וועלכער איז דער אפיאט פון דער מעקסיקאנישער שטודירענדער יוגענט און וועלכער איז פון דער סטודענטשאפט איינשטימיג אויסגעווילט געווארען מיט א פאר יאהר צוריק, אלס איהר „מאעסטרא" (וועגווייזער און לערער), האט דארט פארעפענטליכט א מוטיגע ערקלערונג, ווארנענדיג די סטודענטענשאפט געגען אנטיסעמיטישען באציל. א צווייטער בארימטער פראפעסאר, דער פילאלאג, קאסאנאווא, אליין א גלענצענדער קענער פון אידיש, האט אויסגענוצט דעם יאהר־טאג פון דיזראעלים טויט דורכצושמוגלען אין דער גרויסער ציטונג „על אוניווערסאל" א זעהר פילא־סעמיטישען ארטיקעל, כדי צו געגענווירקען די העצע, וואס די זעלבע צייטונג האט אנגעפירט אין איהרע לייטארטיקלען. געוויס זענען אויך געווען מיינונגען אין א טייל פון דער מעקסיקאנישער אינטעליגענץ, אז די קאמפאניע געגען אידען און בכלל געגען אויסלענדער איז א געזונטע ערשיינונג, און איז צו באגריסען, אבער אפילו די דאזיגע אינטעליגענטען האבען ניט געוואגט ארויסצוקומען מיט זייער מיינונג עפענטליך, און אין דער מאניפעסטאציע האט מען טאקע אויף א רפואה ניט געפונען קיין איין סטודענט און קיין איינציגען פארשטעהער פון דער אינטעליגענץ אדער פון דער סאציאל־באוואוסטזיניגער ארגאנירטער ארבייטערשאפט.

דער מיאוס׳ער דורכפאל פון דער דעמאנסטראציע פון ערשטען יוני, וועלכע האט געזאלט דינען פאר א סיגנאל צו א מעהר אקטיווער אנטי־אידישער קאמפאניע, און אפשר טאקע אויך צו עקסצעסען, באווייזט קלאר אז די ברייטערע מאסען פון מעקסיקא זענען צו דער העצע אינדיפערענט, און אז אויך די ארבייטערשאפט און די אינטעליגענץ זענען ווייט פון איהר.

די שוידערליכע מאנאטען און וואכען וואס די אידישע קליינהענדלער האבען דורכגעלעבט אין מעקסיקא זענען געקומען ניט אלס רעזולטאט פון א פאלקס־באוועגונג, ווי מען האט געוואלט איינרעדען דעם עולם, נאר פון אויבען, און איז דורכגעפירט געווארען מיט דער הילף פון פארקויפטע דעמאגאגען, ביליגע פאליטישענס און א אונזויבערער פרעסע.

דער אויסלענדער איז אין אלגעמיין ביי די מעקסיקאנער זעהר געאכטעט. אפילו דער שפאניער, מיט וועלכען דער מעקסיקאנער האט זיך זיינע היסטארישע חשבונות, אלס מיט זיין אמאליגען אונטערדריקער, איז דא אויך אין גרויס כבוד פאר זיין ארבייטזאמקייט. די מעקסיקאנער, וועלכע זענען פון דער נאטור אביסעל פויל, גיבען זיך אפ רעכענונג, אז די אויסלענדער זענען דארט א שאפענדער, קאנסטרוקטיווער עלעמענט, און אז זיי מעגען זיין א מוסטער פאר׳ן געבורטיגען איינוואוינער. כאראקטעריסטיש איז דער וויץ, וואס די מעקסיקאנער האבען וועגען זיך אליין געשאפען: „וואס טוט דער ענגלענדער אין מעקסיקא? — ער באארבייט די גאלד און זילבער־גרובען. און דער אמעריקאנער? — ער פראדוצירט פעטראליום; דער פראנצויז? — ער באקליידעט אונז; דער שפאניער? ער שפייזט אונז אין זיינע שפייז־קראמען; דער דייטש? — ער פארזארגט אונז מיט אייזען און שטאל־ווארג. נו, און דער מעקסיקאנער וואס טוט אויף? — א, ער געהט ארויס אין מיטען גאס און שרייט אויף א הויכען קול „וויווא מעקסיקא!" („עס לעבע מעקסיקא"). אין דעם דאזיגען וויץ פיהלט זיך אפשר פאר׳ן אויסלענדער און א געוויסע פאראכטונג צו דער אייגענער שוואכקייט.

ווען אין יאהר 1920 האבען אנגעהויבען אנצוקומען קיין מעקסיקא קאמפאקטערע מאסען פון מזרח אייראפייאישע אידישע אימיגראנטען, האבען נאך די מעקסיקאנער קיין אידען אינגאנצען ניט געקענט. דאס ווארט „כודיא" איז זיי אפילו יא באקאנט געווען, אבער נאר אין דער באדייטונג, וואס דאס ווארט האט אין מעקסיקא: פראצענטניק. געקענט האבען זיי אויך דאס ווארט „כודאס" (יהודה איש קריות), וועמענס פיגור מען פארברענט דא אין די גאסען יעדען קריסטליכען פסח. די אידען האבען א פאר יאהר זיך דא אנגעגעבען אלס דייטשען אויס מורא פאר׳ן מעקסיקאנישען רעליגיעזען פאנאטיזם, אבער די מעקסיקאנער האבען זיך ביסלאכווייז דערוואוסט, אז אט די אלע קליינהענדלער, ביי וועלכע זיי קויפען איין זייערע זאכען, שטאלווארג, שיך און אנדערע סחורות, זענען גאר ניט קיין עכטע דייטשען, נאר „אלעמאנעס קארטאראס" (גע׳מל׳טע דייטשען). דאס האט אבער די אידען אויף קיין האר ניט געשאדט, ווייל דער אידישער קליינהענדלער האט דעם מעקסיקאנער געגעבען די סחורה מיט פופציג און אפטמאל אויך מיט הונדערט און נאכמעהר פראצענט ביליגער, ווי די גרויסע מעקסיקאנישע ווערהייזער און געשעפטען. די דאזיגע גרויסע האנדעלס־הייזער געהערען אלע, אהן אויסנאם צו אויסלענדער און זייערע באלעבאטים זיצען אין אייראפא און קריגען דעם פראפיט. אלע סחורות פלעגען ווערען אימפארטירט און אזוי ווי קיין אייגענע אינדוסטריע איז ביז ניט לאנג דא כמעט ניט געווען, האבען זיך טאקע די גרויסע געשעפטען געלאזען צאהלען, פאר זייער סחורה וויפיעל עס איז זיי אליין איינגעפאלען. די מיטעל און ארבייטער שיכטען פון דער באפעלקערונג האבען גארניט געקענט צוקומען צו מאנכע נויטיגע פראדוקטען.

אנדערש איז אבער געווארען די לאגע זינט עס האט זיך אנגעהויבען די אידישע אימיגראציע קיין מעקסיקא, וועלכע איז געגאנגען הויפטזעכליך פון מזרח אייראפא, אבער אויך פון די פאראייניגטע שטאטען, פון וואנען עס האבען צוליעב די מלחמה־פארהעלטנישען אויסגעוואנדערט מעהרערע פארמעגליכע און גלייכצייטיג ענערגישע און איניציאטיוו־פולע יונגעלייט. אזוי האבען זיך גלייכצייטיג באוויזען אין מעקסיקא דער אידישער גרויסער אימפארטירער און פאבריקאנט, און אין א פיעל גרעסערער צאל אין פראפארציע, דער אידישער בעל מלכה און קליינהענדלער.

די קאנקורענץ, וואס די אידישע אימיגראנטען האבען געמאכט די גרויסע, ביז דאן פריווילעגירטע פירמעס, האט זיך גאנץ שנעל געלאזט פיהלען, און די פרעסע, וועלכע קוקט געוועהנליך דער רעגיערונג אין מויל אריין צוליעב די אדווערטייזמענטס וואס די רעגיערונג גיט, האט מיט גרויס צופרידענקייט קאמענטירט אין 1925 די איינלאדונג פון דעם נייערוועהלטען פרעזידענט קאיעס, אז אידען זאלען זיך באזעצען אין מעקסיקא אין א גרעסערער צאל.

ניט אזוי האבען אבער אויף דער זאך געקוקט די גרויס־אויסלענדישע האנדעלס פירמעס, וועלכע זענען געוואוינט געווען צו קוקען אויפ׳ן מעקסיקאנישען מארק ווי אויף זייער אויסשליסליכען מאנאפאל. שוין דאן הויבט זיך אן זייער אונטערערדישע ארבייט, און אויב זיי האבען ניט געקענט ארויסקומען עפענטליך געגען די אידען, וואס זענען שוין דא אין מעקסיקא, האבען זיי אונטער די קוליסען געפיהרט א פראפאגאנדע, אז מען זאל ווייניגסטענס פארמאכען די טויערען פון לאנד פאר ווייטערע אידישע אימיגראנטען, זייערע זיכערע קאנקורענטען (אפילו פון די העכערע קלאסען האט מען אנגעהויבען צו קויפען ביי אידישע אימיגראנטען). ווען מיט מעהר ווי א יאהר צוריק, ווען דא האט מען נאך וועגען קריזיס ניט געוואוסט, האט דער דאמאלסטדיגער צייטווייליגער פרעזידענט פארטעס ביל, פארבאטען דורך א דעקרעט די ווייטערדיגע אימיגראציע קיין מעקסיקא, איז עס געווען פאר אלעמען אן אפענער סוד, אז די רעגיערונגס־מאכט האט נאר אויסגעפילט דעם ווילען פון די אויסלענדישע גרויסע אימפארטירער. דעם אנהויב פון דער איצטיגער אנטי־אידישער העצע דארף מען, אלזא, זוכען אין די מעכטיגע אויסלענדישע האנדעלס־הייזער, אין מעקסיקא.

(ענדע מארגען)

וואודסווארט ניט צופרידען מיט׳ן בודזשעט

אטאווא, יוני 10.

אין זיין רעדע איבער׳ן בודזשעט האט דער ארבייטער דעפוטאט דזש. ס. וואודסווארט דערקלעהרט, אז ער איז פולשטענדיג ניט צופרידען מיט בענעט׳ס בודזשעט וועלכער ווארפט ארויף די גאנצע מאסע פון שטייערען אויף די ארימערע און באפרייט די רייכע.

די גראדנער ישיבה און איהר גרויסער פיהרער

פון הרב ישראל הלוי הורוויץ.

הרב הורוויץ

מיט א פאר יאר צוריק, בין איך געווען אן עד ראיה צו אזא מין סארט סצענע: אין דעם בראדוויי סענטראל האטעל, וואו עס איז איינגעשטאנען ר׳ שמעון שקאפ, איז אריין א געוויסער רייכער איד פון ניו יארק שעוויץ און איז ארויפגעפאלען ר׳ שמעון׳ען אויפ׳ן האלז, האט זיך צוויינט ווי א קינד און האט געהאלטען אין איין חזר׳ן: „רבי, רבי, איך האב דערלעבט אייך צו זעהן!" און דער איד האט ניט געקענט אויפהערען.

מר. שעוויץ באלאנגט גראדע צו דער וועלט פון דער היינטיגער השכלה און ווען דער העברייאישער דיכטער טשערניכאווסקי האט פארוויילט אין אמעריקא איז ער ביי איהם איינגעשטאנען. און ר׳ שמעון שקאפ איז איינער פון די פיהרער פון דעם טראדיציאנעלען יודענטום. אבער די פערזענליכע ליעבשאפט צווישען איהם און זיינע טויזענטער תלמידים, וועלכע זיינען צוווארפען איבער דער גאנצער וועלט, ווייס ניט פון קיין אנזיכטען און פארטייען. איבער די אייראפייאישע און אמעריקאנער אוניווערזיטעטען זיינען צוווארפען פראפעסארען תלמידים פון ר׳ שמעון.

די אלע טויזענטער תלמידים וועלכע ר׳ שמעון האט ארויסגעגעבען אין זיינע 25 יאהר אין דער בעריהמטער טעלזער ישיבה, און די 12 יאהר אין דעם בראהינסקער „קבוץ" — און אין די לעצטע 12 יאהר אין דער גראדנער ישיבה. וועגען דער גראדנער ישיבה וויל איך יעצט שרייבען.

אין דער צייט פון דער מלחמה ווען די רוסישע ארמיי האט זיך אויף אן אויסגעצייכענטען אופן אויסגעלערענט די קונסט פון לויפען, ווען אויף אלע וועגען ביי סמארגאן, ביי באראנאוויטש, האט מען געזעהן לויפען באדוועסע קאזאקען אנגעטאן אין צילענדערס וועלכע זיי האבען אנגעראבעוועט אין אסט פריסען. — אין יענע טעג, ווען דאס גאנצע פוילישע אידענטום איז געגאנגען אין גלות. אין יענע טעג ווען עס איז אנגעקומען די באריהמטע טעלעגראמע פון ניקאלאי ניקאלאיעוויטש מען זאל אין 24 שעה אויספיהרען דעם גירוש קאוונא, און דעם גאנצען באלטישען געגענט, ווען אידען האבען איינגעפאקט וואס זיי האבען געקענט און געלאזען זיך אין דעם ווייטען גלות וועג — אין יענע טעג איז אויך אוועק אין גלות די בעריהמטע סלאבאדקער, טעלזער, נאוואראדאקער ישיבות און אלע מקומות התורה.

ווילנא, דער לעצטער עטאפ פון די לויפענדיגע רוסען איז ארומגערינגעלט געווארען פון צוויי זייטען און איז געפאלען. דער פארנומענער געביט איז אפגעטיילט געווארען ווי מיט א וואנט פון די איבעריגע טיילען פון דעם מזרח אייראפייאישען יודענטום. הונגער, נויט לויות יעדען טאג, נפוחי כפנא אין דעם בוכשטעבליכען זין פון דעם ווארט האט מען געזעהן אויף די גאסען פון ווילנא, ווארשא, ביאליסטאק, לאדז, גראדנא. — און דאך האבען אידען געטראכט וועגען תורה. די רוסיש־שפראכענדיגע אידישע אינטעליגענץ, וועלכע איז מיט דער דייטשער אקופאציע געווארען פאר יתום׳ט, האט זיך גענומען צו העברייאיש, און אוועקט קורסען זיינען איינגעשטעלט געווארען פון די בעסטע לעהרער פאר דער יונגווארג, די טראדיציאנעל־געזאנגענע שטודירענדע אידישע יוגענט, די לומדי התורה פון די פאר מלחמה׳דיגע ישיבות האבען אנגעהויבען צו זוכען וועגען ווי צו פארזארגען־שלא תשכח תורה מישראל. פארשמאכט און פאריתומ׳ט אהן זייערע ראשי הישיבות, אהן די גדולי הדור — די סלאבאדקער ישיבה אין גלות. אהן קוואלען צו שטילען זייער גייסטיגען דורשט, הערענדיג גרוסען פון רוסלאנד אז דאס ביסעל לומדי התורה שמאכטען דארטען פאר הונגער, האט זיך ביי זיי אויפגעוועקט דער אייביגער אידישער עקשנותדיגער ווילען צו שפינען און וועבען דעם גייסטיגען אוצר פון דעם אידישען פאלק אין דעם פינסטערען מאמענט פון אונזער געשיכטע.

ר׳ שמעון שקאפ
דער ראש־ישיבה פון גראדנא.

א נייער גייסט, א גייסט פון פיאנערענטום, א געוואלדיגע ענערגיע האט ארומגעכאפט די בני הישיבה. זיי האבען זיך געפיהלט אלס די חלוצי התורה, און זיי זענען צוגעטראטען צו דער ארבייט פון גרינדען א נייע ישיבה אין גראדנא.

איך געדענק ווי מיין חבר, דער באריהמטער למדן און ארגאניזאטאר שלמה קמחי, און הרב ניסן עקשטיין (יעצט קונניצער רב), הרב וועלער (יעצט רב אין ניו דזשוירזי) האבען געארבייט אויף דעם געביט צו גרינדען די נייע ישיבה.

עס איז צוזאמענגעשטעלט געווארען א שעהנע ישיבה, פון א גרויסע צאהל בעלי כשרונות, מצוינים וועלכע האבען געלערענט יומם ולילה מיט אייפער, מיט התמדה, מיט׳ן בעוואוסטזיין אז זיי זיינען די חלוצי התורה, אז זיי טוען א גרויסע היסטארישע ארבייט, וועלכע איז פיעלע מאל געטאן געווארען אין דער אידישער געשיכטע אין די קריסטליכע מאמענטען.

אזוי האבען געלערענט די תלמידים פון ר׳ יוחנן בן זכאי אין יבנה אז טיטוס הרשע האט געהאלטען אין באלאגערען ירושלים, און די אידישע מדינה האט געהאלטען ביי חרוב ווערען.

אט אזוי האט רבי עקיבא געלערענט, אז אדריאנוס האט געקעמפט קעגען אידען און קעגען אידישקייט.

אזוי האבען אידען געלערענט אונצעהליגע מאל אין דער אידישער געשיכטע ווען אידישע ישובים זיינען חרוב געווארען און די לומדי התורה האבען געגרינדעט פאר דער תורה נייע אכסניות.

די פראגע איז באלד אויפגעקומען וועגען א פאסיגען ראש ישיבה.

נאך א לאנגען ישוב הדעת האט מען באשלאסען צו ברענגען ר׳ אלטער ז״ל, דעם איידים פון ר׳ יודל זצ״ל, דעם נאוואראדאקער ראש ישיבה. ער איז געווען אן עלוי נורא. נאר ער איז נפטר געווארען יונג, און א צווייטער ראש ישיבה איז אנגענומען געווארען ר׳ משה וואלפסאן ז״ל.

דער גייסט אין דער ישיבה איז געווען א געהויבענער, דער גייסט פון אן אוואנגארד, און די ישיבה לייט האבען אנטייל גענומען אויך אין געזעלשאפטליכען לעבען.

א דאנק דער טעטיגקייט פון דער ישיבה איז פארמידען געווארען אז דער בונד זאל זיגען אין די ערשטע קהלה וואהלען, און א נאציאנאל־רעליגיעזער בלאק איז אריין אין דער קהלה.

דער שרייבער פון די שורות האט אנטייל גענומען אין דער טעטיגקייט.

איך דערמאהן מיך א גראנדיעזען פרויען מאס־מיטינג וואו איך האב געהאלטען א רעפעראט וועגען דעם נאציאנאלען קאמף און דער אידישער פרוי. צוזאמען מיט מיר איז אויך טעטיג געווען הרב העלער.

ווען ר׳ משה איז אוועק קיין אנטאפאליע, איז ווידער ארויף די פראגע וועגען א ראש ישיבה. און דאן האט מען זיך געווענדעט קיין בראהינסק, וואו דער דער באריהמטער גאון ר׳ שמעון שקאפ איז געווען רב, און וואו ארום איהם האבען זיך גרופירט אין זיין „קבוץ" יונגעלייט צו לערנען תורה.

ניט גרינג איז עס אנגעקומען צו קריגען ר׳ שמעון׳ן. בראהינסק האט ניט געוואלט אפלאזען איהר באליעבטען רב. נאר וועגען דעם נעקסטען מאל.

אונזער יוגענד

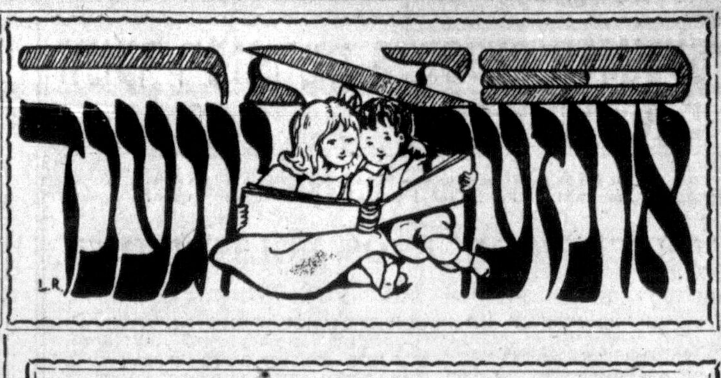

אמאל איז געווען

פון ליבע זיסער

אמאל זיינען געוועזן צוויי פליגען, פלעגען זיי שטענדיג זיך קריגען. פלעגען זיי אין א ווינקעל זיך באגעגענען, ווען עס פלעגט רעגענען, אדער אין דרויסען אין מיטען וועג אין שעהנע, ליכטיגע, זוניגע טעג, פלעגט איינע איהרע פליגעלאך צושפרייטען און מיט א פיסעלע אנווייזען אויפ'ן צווייטען און נעהמען דערצעהלען מיט א זשומען, צו יעדען איינעם וואס איז געקומען, זי איז אזא און אזא שלעכטס, ווייל איהר קיינמאל ניט געגעבען קיין לעפעל געקעכטס, און מיינט, אז שטענדיג איז זי גערעכט.

און אז די צווייטע זעהט, אז איינע הויבט אן, פלעגט זי אויך אזוי טאן. פלעגט איהרע פליגעלאך אויך צושפרייטען, מיט א פיסעלע אנווייזען אויפ'ן צווייטען און שרייען: דו ביזט בייז, דו ביזט בייז, ביזט אנאר, און איך האב דיך פיינט דערפאר.

אזוי פלעגען די צוויי פליגען נאר שטענדיג זיך קריגען.

ביז איינמאל זיינען געפלויגען די צוויי און אריינגעפאלען אין א הייסער גלאז טיי. שרייט איינע: — אוי וועה! איך טרינק זיך, ראטעוועט, אוי!

און די אנדערע שרייט אויך אזוי.

שרייט איינע: "ס'איז הייס!"

זאגט די אנדערע: "איך ווייס".

— וואס זשע זאל מען טאן?

— האלט זיך אן מיר אן, לאמיר די פליגעלאך צושפרייטען, און צוהאלטען איינער דעם צווייטען, און פאמעלאך זיך רוקען, נאר זיך ניט אונטערטוקען, ביז מיר וועלען קומען צום ברעג. וועלען מיר זיין געראטעוועט, און אן עק.

האבען זיי אזוי געטאן און פאמעליך געשוואומען, ביז זיי זיינען צום ברעג גלאז געקומען. און אז זיי זיינען ארויס פון גלאז, גיט איינע א בלאז: — פפו, ס'איז געוועזן אזוי הייס!" זאגט די צווייטע: — ווייסט? מיר האבען געקענט זיך דערטרינקען.

האבען ביידע גענומען זינגען און שפרינגען, און פון דעמאלט אן ביז היינט זיינען זיי שוין פארבליבען גוטע פריינט.

שאול ראסקינס אויסשטעלונג

פון זעליג טרייסטער. (קלאס ה' פארבאנד שולע).

אין טאראנטא געפינט זיך יעצט דער באריהמטער אידישער קינסטלער שאול ראסקין. ער האט איינגעארדענט אן אויסשטעלונג פון זיינע בילדער אין פארבאנד הויז.

דאס איז דאס ערשטע מאל, וואס איך זעה בילדער פון א אידישען קינסטלער. די בילדער, וואס זיינען אויפגעהאנגען אויף די ווענט, זיינען פארשיעדענע. פאראן קליינע, און גרויסע. איינינע זיינען קאלירטע, אנדערע בלויז "עטשינגס".

א באזונדער ארט פארנעהמען די בילדער פון ארץ־ישראל. מיר זעהען די יונגע ארבייטער אויף די פעלדער פון ארץ ישראל. ווי ערנסט זיי זיינען ביי דער ארבייט!

שעהן זיינען אויך די בילדער פון די הייליגע ערטער.

אט זעהען מיר "פארטרעטען" פון אידישע אינגלאך, מיט פייערליך אין די אויגען! איינער פון זיי קוקט מיט צוויי פסויסע אויגען אן גלייך ווי ער ווייסט ניט, וואס עס טוט זיך ארום איהם.

זעהר שעהן איז דאס בילד פון אלטען אידען. ער זעהט אויס ווי עמיצענס זיידע. ער זיצט מיט א ספר אין זיין האנט, אפגעזונדערט פון דער גאנצער וועלט, פארטאן אין זיין ספר. ער פיהלט אפילו ניט אז עמיצער קוקט אויף איהם. אבער לאנג קענען מיר ניט קוקען אויף איין בילד, ווייל אונזערע אויגען ציהען אונז צו די אנדערע בילדער.

אט ווערען אונזערע אויגען פארכאפט פון א בילד אויף וועלכען עס זענען אויסגעמאלען צוויי אידען וואס פיהרען א ויכוח וועגען אן ערנסטען ענין.

ווי שעהן שאול ראסקין האט אונז איבערגעגעבען דעם אויסדרוק פון זייערע פנימ'ער בשעת דעם ויכוח.

אוועקגעהענדיג פון דער אויסשטעלונג טראכט איך: יא, איך האב געזעהן א סך שעהנע בילדער פון א גרויסען קינסטלער.

אנגעפירט פון ליבע זיסער

ווער קען עס?

נומער 11 שאראדע.

(צוגעשיקט פון נפתלי גארניק)

מיין ערשטער איז אין יונג
און נישט אין אלט.
מיין צווייטער איז אין שוין
און נישט אין באלד.
מיין דריטער איז אין גארטען
ניט אין וואלד.
מיין פערטער איז אין הייס
און נישט אין קאלט.
אינגאנצען מיך געפינסטו נישט,
ווייל איך בין באהאלטען אין א פיש.
דאך שטעל צונויף אלע פיר,
און איך קום פון פיש ארויס צו דיר.

נומער 12. דרוק פעלער.

ווי איהר ווייסט, קינדער, טרעפט זיך פיעל מאל, אז מען מאכט א גרייז ביים דרוקען. אדער איין אות פאלט ארויס, אדער אן איבעריגער אות פאלט אריין, אדער צוויי ווערטער גיסען זיך צוזאמען ווי איין ווארט, אדער אותיות פארבייטען זיך מיט די פלעצער.

אמאל זיינען די גרייזען אזעלכע, אז זיי פארדרעהען אינגאנצען דעם געדאנק פון דאס, וואס עס איז געשריבען.

נאט אייך אזא פארגרייזטע פראזע און פארריכט עס, עס זאל זיך לייענען ריכטיג:

א שוחט שעכט א פערד און באשיסט
בלוט מיט אש.

נומער 13, שפאס רעטעניש

עס האט פיער פיס און צוויי לעפ, און עס קרייעט. וואס איז דאס?

ענטפערס

נומער 8. שאראדע.

ט ר ו נ ק

געטראפען האבען: בנימין זלאטשעווסקי (225 מיקאל סטריט). שרה פרידמאן און זלמן גאלד.

נומער 9. שפאס רעטעניש.

"א צובראכענער זייגער.

נומער 10. נומערען אויפגאבע.

פון די גרויסע צאהל ארייננעשיקטע ענטפערס איז ריכטיג בלויז דער ענטפער פון ווילי נאפ (75 נאסאו). כמעט ריכטיג (אין איין שורה קומט ארויס 110) — דוד זלאט.

אנדערע האבען באנוצט פיעל מאל דאס זעלבע צאהל, וואס מען טאר ניט.

כדי ארויסצוהעלפען די, וואס וועלען עס אליין טרעפען, וועלען מיר דא געבען עטליכע אנווייזונגען:

באנוצט זיך מיט די צאהלען פון 8 ביז 32 (32 אויך). אין דער מיטעלסטער קעסטעלע שטעלט אריין 20 פון ביידע זייטען — 8 און 32. אין די פיר ווינקלען שטעלט אריין 14, 18, 22 און 26.

פראבירט עס יעצט, צו וועט איהר עס קענען?

אין אונזערע בילדונגס אינסטיטוציעס

אין דער ת"ת עץ חיים.

שוין באלד צוויי יאהר אז ביי דער ת"ת עקזיסטירט א קלוב פון די עלטערע תלמידים אונטערן נאמען "מועדון צעירי ת"ת" אונטער דער לייטונג פון דעם לערער צבי בעל.

האבען זיך די קלענערע קינדער מתקנא געווען און האבען זיך יעצט אויך ארגאניזירט אין א קלוב אונטערן נאמען "מועדון חניכי ת"ת" אונטער דער לייטונג פון דעם לעהרער משה נאבעלמאן.

פרייטאג, דעם 29־טען מאי איז ביי זיי פארגעקומען א פארזאמלונג, ביי וועלכער דער לערער האט זיי דערצעהלט מעשה'לאך פון אידישער געשיכטע און די קינדער האבען אויך פארבראכט אין שפילערייען.

מיטוואך, דעם 3־טען יוני זיינען ביידע קלובען מיט זייערע לערער ארויסגעפאהרען אין ריווערדייל פארק, וואו זיי האבען פארבראכט א גאנצען טאג.

די בייז באל טיעמס" פון די קלובען האבען געשפיעלט און דער טיעם פון דעם עלטערען קלוב האט געוואונען מיט 15 צו ניין.

אינ'ם שפיעלען האבען זיך אויסגעצייכענט משה בייוואך און שמואל סילווערמאן פון "מועדון צעירי ת"ת" און יהושע געפער און יעקב קערבעל פון "מועדון חניכי ת"ת".

„גדיאל"

מאת מ. צ. ר. ה.

— הוי, רשע! מה תעשה! צעק גדיאל, בקפצו ממקומו בפחד.

התעוררו כל האנשים, קמו מהר ורצו אל הגנב. אך הגנב עזב את כל הסחורה וברח. הם רדפו אחריו כשתי שעות ולא יכלו למצא אותו.

יגעים שבו האנשים אל המחנה ולא ישנו עוד, כי עוד מעט והאיר היום.

בעוד יום אחד קרבו האנשים לירושלים. מסביב מכל הארץ באו בני ישראל אל ירושלים. אלה שרו, אלה רקדו, פירות, ירקות, דגן, בהמות לקרבנות, פרחים — ואנשים רבים. עם רב בא בקול שמחה ותרועה. עולים לבית אלהים בירושלים.

הנה שור גדול וקרניו מצופות זהב ופעמון קטן לצוארו, ואנשים רבים הולכים אחריו, והם מנגנים ומחללים ומתופפים. קול שמחה וזמרה, אבק גדול עולה עד לב השמים.

כאשר ראה גדיאל את כל הדברים האלה שמח עד מאד. הוא לא ידע את לבו. הוא קפץ על הגמל ומחא כף וקרא בשמחה: הנה אני בא אל העיר ירושלים! הנה ירושלים! הנה ירושלים!

מרחק נראו הר הבית ומגדל דוד. יפה היתה ירושלים מרחוק! ומה יפה היא מקרוב! ששון ושמחה! ירושלים! ירושלים!

(המשך יבא)

הפינה העברית

חלוצים

(על "יובל העגלונים" לשמעונוביץ)

מאת שושנה דוברושין

(בי"הס הגבוה ת"ת ברונזוויק)

כל עם ועם מתבדל באפיו המיוחד שנוצר הודות לתנאי חייו המיוחדים. לא כן עם היהודים: מפני שהיהודים כל כך מפוזרים בכל קצות העולם, אפים נשתנה עד שקשה כבר למצא אפי עברי אמתי. למשל, אפים, של היהודים בפולניה דומה במקצת אל אפי עם הפולני. אפים של יהודי אנגליה דומה לאפי המתון של האנגלים. והתופעה הזאת נמצאת אצל היהודים בכל תפוצות הגולה.

חזיון זה איננו מתבלט לעיני אנשים, עד שהם נפגשים יחד וחיים בסביבה אחת, ואת זה אנו פוגשים בקבוץ ארץ ישראלי. שם מתאספים חלוצים מכל ארצות העולם. המשורר, דוד שמעונוביץ, שחי בארץ, מתאר לנו באידיליה "יובל - העגלונים" טפוסים שונים של חלוצים שבאו מארצות שונות.

בתאורו זה אנו רואים את המושבה "חצרות", ששם גרים עשירים אמריקאים, ה"בלוי"ם הזקנים וגם עדת תימנים. קבוץ החלוצים נמצא מחוץ למושבה ושם הככר מכוסה אהלים לבנים.

בקבוצת אהלים ראשונה גרים החלוצים מליטא — עשרים מהם בקבוצה זו שכלם שאפו לציון עוד בילדותם. הם מלומדים בתורה ורגילים בפלפול, ואת תכונתם זו הם מעבירים גם בעבודתם בשדה; כשהם במחנה אחרי העבודה הם מתעמקים באיזה עתון או ספר. אנשי הכפר אוהבים לשוחח אתם.

בקבוצת האהלים השניה נמצאים החלוצים מנגב רוסיה — אוקראינה. הם עליזים מאד, דומים ל"קוזקים" בארץ מולדתם; הם יכולים לרקוד ולשיר, ואף על פי שאינם "מומחים" בדבור העברי, בכל זאת הם מובנים לבחורות חצרות שאוהבים לבלות אתם.

קבוצת אהלים שלישית עומדת במעגל. לסמל האחדות והאחוה — אומרים שיושביה סיימו מכללות באשכנז. חלוצי אשכנז מצטיינים במשחקי התעמלות, כמו הגרמנים בארץ מולדתם. באמצע מעגל אהליהם נמצאים כדורים, סולמים להתעמלות וכדו'. אלה החלוצים נראים כענוים, אבל באמת הם מתגאים מאד. כמו אנשי אשכנז, מצטיינים הם בדייקנות ומתיחסים אל עבודתם כאל עבודת הקודש ופניהם תמיד רציניים. העליזים, אלו מאוקראינה, מלגלגים עליהם ואומרים שעם כל הצטיינותם הם מביאים את רוח הגלות אל השכונה ונראים כאלו עליהם נפלה כל אחריות העבודה.

אחריהם נמצאים בני ה"ערב רב", קבוצת חלוצים מארצות שונות שנתקבצו יחד בבית החלוצים ויצאו לעבוד בכל הארץ. הם מפלסים נתיבות, חופרים תעלות, ואינם נרתעים בפני שום עבודה, ומפני זה קוראים להם "הלגיון כל יכול". וגם בשם "ערב רב" כנוס אחי הקבוץ.

אחרי ה'ערב רב" נמצאים כבר העגלונים שהמה גם כן חלוצים, אלא שלקחו מקום העגלונים הערביים ועתה נקראים הם בהתול "מנהיגי הדור". ומפני שמספרם הגיע לחמישים החליטו בני המושבה לחוג את חגיגת "יובל העגלונים" בשעת החגיגה מתבלטים אפיהם השונים, אבל אהבתם העזה לעמם וארצם מאחדת את כלם.

טיול

מאת מרים מארין

(סניף הת"ת, רחוב קריסטי.)

כאשר הקיצותי ביום הששי, ראיתי כי טוב בחוץ. ביום זה חפצתי ללכת לטיול. רחצתי את פני ואכלתי ארוחת הבקר והלכתי עם הילדות לטייל. כאשר יצאנו מן העיר אכלנו את ארוחת הצהרים והלכנו הלאה, עד אשר באנו ליער. שם עשינו מדורה וישבנו אצל המדורה. היה כל כך יפה וטוב. שרנו שירים, ובערב שבנו הביתה.

מארים שווארץ'ס היסטארישע ספעקטאקלען

(צו זיינע אויפטריטען אין סטענדערד טעאטער).

פון ל. מלאך

איך האב געזעהן אין קונסט טעאטער זשולאווסקי'ס היסטארישע דראמע וועגען דעם פאלשען משיח ביי אידען "שבתי צבי" און האב אויך געזעהן מארים שווארץ דראמאטיזירונג פון שלום אש'ס היסטארישען ראמאן "קידוש השם". איך האב אויך געזעהן אין אידישען קונסט טעאטער א סך, א סך אנדערע פיעסען סיי אויף היסטארישע טעמעס און סיי ניט היסטארישע, איבערזעצונגען און אריגינעלע, פיעסען וואס זענען אויפגעפיהרט געווארען מיט ברייטען פארנעהם און פיעסען וואס זיינען אויפגעפיהרט געווארען עקספערימענטאל, אבער אממייסטען אין זכרון האט זיך איינגעשניטען אט די צוויי פיעסען — "שבתי צבי" און "קידוש השם", הגם פון דער אויפפיהרונג פון "שבתי צבי" ביז "קידוש השם" ליגט א מהלך פון שעהנע עטליכע יאהר.

וועגען שבתי צבי איז אנגעשריבען געווארען א גאנצע ליטעראטור און אויך זעהר א סך ביי אידען. שלום אש האט אויך געשריבען א דראמע "שבתי צבי" און דאס וואס א אידישער טעאטער דירעקטאר, נאך דערצו פון קונסט טעאטער האט ניט גענומען די אידישע פיעסע פון זעלבען אינהאלט, איך מיין אשס און דוקא גענומען פון דעם גוי, פון דעם פוילישען שרייבער, באוויזט אז מארים שווארץ איז דא באגאנגען א טיעפזיניגען טאקט. און אז עס איז ניט קיין צופאל נאר א גוט אויסגערעכענטער און א קינסטלערישען.

עס האט נאך דערוויל ביז איצט און ספעציעל פון די אידישע שרייבער און דראמאטורגען ניט אזוי אויפגעפאסט אויף דעם פערזאן פון שבתי צבי ווי עס האט עס גראד געטאן זשולאווסקי. ניט צוגעגאנגען מיט דער אנגענומענער מאס שנאה, ווי עס געהט צו א אידישער דראמאטורג צו אזא ענין ווי א פאלשער משיח. ניט אנטקעגען געטראגען דעם צושויער א מאס טענדענץ און נאציאנאליסטישער אויסטייטשונג.

זשולאווסקין האט ניט אזוי שטארק אינטערעסירט דער ארום, נאר דעם מענש שבתי צבי גופא. ער איז אריינגעדרונגען און זיך פארטיעפט אין איהם. ארויסגעברענגט די ליידען און פיין פון איינעם, וואס האט אין זיך דערפיהלט דעם געטליכען רוף פון געהן און ווערען א פיהרער, פון פיהרען און ווייזען, נאר שבתי צבי איז ניט געוועזן די פערזענליכקייט וואס זאל עס קאנען באווייזען און דורכפיהרען די שליחות וואס די שטים אין איהם האט געוועקט.

יעדעס פאלק און בפרט יעדעס אונטערגעדריקטע און פארפאלגטע פאלק האט זיך זיינע רויטע בלעטער אין דער היסטאריע, זיינע קאפיטלעך מיט מארטיריאלאגיע. דאס אידישע פאלק, שוין דערפאר וואס ציהט דורך זיין געשיכטע דורך פעלקער און לענדער האט געהאט מעהר צו פארצייכענען אט די בלוטיגע בלעטלאך אויפ'ן חשבון, איידער אנדערע פעלקער.

אש'ס ראמאן 'קידוש השם" איז א רויט ליכט אויף א שווארצע עפאכע אין אידישען לעבען. דער מיטעלאלטער מיט זיינע שוידערליכקייטען. די גזרות ת"ח, די רציחות פון כמעלניצקי'ס באנדעס, די שטעדט און שטעטלאך וואס זענען אוועק געשוואומען אין אידיש בלוט, אוועק מיט'ן רויך און פייער און גזילה.

מארים שווארץ האט געהאט פאר זיך שווערע אויפגאבע בעת ער האט סצענירט דעם ראמאן. מען האט געדארפט זיך היבשלעך אן עצה געבען ארויסצונעהמען דעם גאנצען אוצר מיט מאטעריאלען, דעם גאנצען בוך און עס אריינפאסען אין א דריי שעה'דיגע פארשטעלונג.

מארים שווארץ.

און שווארץ האט עס באוויזען. דער גאנצער תוך פון ווערק איז פארבליבען, און פארקעהרט — נאך בולט'ער ארויסגעקומען. א ים מיט פאלקסטימליכקייט און אייגענארטיגקייט. א חוץ אט די רבים דראמע, די מאסען טראגעדיע וואס עס שפיעלט זיך אפ אין דער פיעסע, איז זעהר קלאהר ארויסגעקומען אט די אילוסטריר סצענעס. עס איז אומפארגעסליך אט דאס שטיק אידיש לעבען. ממש פאלקלאר בעת אין א שטעדטעל מאכט מען חתונה צוויי יונגע קינדער א מיידעל פון 8 יאהר און א אינגעל — אויך ניט עלטער...

"קידוש השם" איז מעהר ווי א פארשטעלונג ,א גראנדיעזער ספעקטאקעל, דא זינגט און וויינט דער יחיד און דער רבים. דער איינצעלנער און דאס אלגעמיינע. דאס איז דאס אידישע העראישקייט, א מאסע וואס שטרעקט אוים די העלזער על קידוש השם, אונטער די שונאים'ס חלפים און ניט אפצוטרעטען פון איבערצייגונג. דאס איז דער אידישער מסירת נפש. די אידישע טאכטער, וואס רעדט איין איהר פאנגער, אז זי איז א הייליגע, און א באווייז: זאל ער זי שיסען און עס וועט איהר ניט שאטען. ער שיסט, זי קומט אום. — זי האט איהם אפגענארט, אבער זי דערגרייכט, זי ברענגט זיך פאר דעם קרבן.

מארים שווארץ האט באזונדער זיך פשוט פארטיעפט אין א טיפ מיט וואס ער האט געשטעלט א מאנומענט דעם אידישען רעפערטואר מיט זיין פאלקסטימליכען העלד "דאס שניידערעל", א נייע ווערסיע איבער אן אלטע אויפפאסונג פון "אייביגען איד", דער אומבאקאנטער וואס קומט אין אידישע הייזער וואס וועקט און רופט אמאל צו העלדישקייט און אמאל גרייט צו זיין אוועקצוגעבען די נשמה פאר'ן כלל אדער פאר דער אידעע, פאר דער אמונה.

מען קאן מסכים זיין אדער ניט מסכים זיין מיט דעם העלד גופא וואס רופט צו פאסיווקייט, צו צוריסענקייט ווען אפילו אידען געהען ארויס מיט געוועהר, שטארבען אין קאמף, געהען אויף קידוש השם מיט ביקסען אין די הענט, אבער דער אופן ווי אזוי מארים שווארץ האט פארטיעפט זיין טיפ — איז אן און פאר זיך א מייסטער ווערק.

פראנצויזישער פרעזידענט רעזיגנירט פון סענאט

פאריז, יוני 10.

דער נייערוועהלטער פרעזידענט פון פראנקרייך, פאול דומער, וועט היינטיגען שבת איבערנעהמען זיין נייעם אמט אלס פרעזידענט פון לאנד, און אין פארבינדונג מיט דעם דאזיגען פאקט האט ער שוין נעכטען רעזיגנירט פון סענאט.

שכל'דיגע נארישקייטען

ווען א חכם פאלט אריין צווישען נאראנים, האלטען זיי איהם — פאר א משוגענעם.

* * *

א שעהנער איינבונד — רופט צום בוך! א גוטער אינהאלט לאזט ניט אוועקגעהן.

* * *

דער נאר — אנשטאט דעם צונג צו באהאלטען — שטעקט ער זי ארויס...

געשטפערט

פון כוילאם־וואוו

ס'האט קיין בושה ניט דער ערל, ווי מיר רופען איהם — צענזוס נעמער. פרעגט מיך אלץ אזעלכע קשיות, אז ער וואלט געדארפט זיך שעהמען.

ווייל ער וויסען, ווי מען רופט מיך. גנה דערצעהל איהם — ביילע־שאשע. ער'ט עם גארניט קענען ספעלען, בעליסאנד איז שוין נישקשה.

איז דאס ניט זיין באבעס דאגה, צי איך האב א ראדיא לייסענס? אז איך האב קיין ראדיא נארניט, (פאר'ן ליגען, ט'גאט ניט שמייסען).

ווי אלט בין איך? — כ'בין בלויז אכצעהן, וועה צו מיינע יונגע יאהרען. קוקסט מיך אן? איך בין פון צרות אזוי אלט און שווארץ געווארען.

וויפיעל קינדער? צעהל די ציינער, זאלען זיי מיר לאנג נאר לעבען. ס'ארט דיך וויפיעל? וועסט פאר זיי דען אויף חיונה, קליידער געבען?

איינגעשפארט זיך רוקא, וויפיעל? נו, פארשרייב שוין, ערל: זיבען. פון די דרייצעהן, וועה מיר, נעבאך, זענען זיבען בלויז פארבליבען.

זיי'רע נעמען דארפסטו וויסען? א טשעקאוואסט — זעה אביסעל! אשר, בתיה, גיסע, דוואסיע, העסיע, וועלוועלע און זיסעל.

(לויט'ן אלף־בית, פארשטעהט איה־, זי איז נאך א יונגע ווייבעל. וועט דאס נעקסטע הייסען חיה, נאכדעם וועט זיין זיבער טייבעל.

נאכדעם יענטע, אפשר יוסף?...). און מיין מאן, וויפיעל פארדינט ער? ער פארדינט? אויף מיינע שונאים! יעדען טאג א רושאב נעפינט ער

און אויף מארגען שוין קיין ארבעט. זיצט אין הויז ער. — הער נאר שעפסעל! אפשר וואלטסטו נאר דעם ערל דא דערלאנגט א קליינעם שנעפסעל.

ער'ט מיך שוין גענוג געבאדערט, מיינע צרות, ביי איהם בלייבט עס. איך דערצעהל איהם בערג מיט ליגענס און ער זיצט און ער פארשרייבט עס.

כ'האב דען צייט מיט איהם דא זיצען? ס'זאל קיין גוטער איהם ניט קענען. ס'וועט ביי מיר די יויך אויסלייפען. ס'וועט דאס פלייש מיר באלד צוברענען.

ארבייטסלאזע דעמאנסטראציע צוטריבען אין וואנקואווער

וואנקאווער, יוני 11.

פאליסלייט אויף פערד האבען זיך אריינגעריסען אין א המון פון 300 ארבייטסלאזע, וואס האבען אפגעהאלטען א דעמאנסטראציע נעכטען נאכמיטאג, און זיי צוטריבען. קיינע ארעסטען זיינען ניט געמאכט געווארען.

ווערט א שערהאלדער!

— אין דער —

וואירקמענס קאאפעראטיוו קרעדיט אססאסיאיישאן

צו אלע אידען פון טאראנטא! איהר האט יעצט א געלעגענהייט צו באקומען געלט פאר א האלב יאהר ווען איהר ווערט א שערהאלדער אין דער

וואירקמענס קאאפעראטיוו קרעדיט אססאסיאיישאן

אלע, וועלכע קויפען שערס פון יעצט ביז דעם 15־טען יולי, 1931, באקומען פראצענט פאר די פולע זעקס חדשים פון דעצעמבער, 1930 ביז יולי, 1931.

א שער איז 10 דאלאר. ווי שטענדיג: ראיעל און פינקטליך.

הלואות צו שערהאלדערס צו יעדער צייט בלויז 6 פראצענט

פאר אינפארמאציע ווענדט זיך צו:

ה. פאסטעל, פרעזידענט.

354 ספעדיינע עוועניו

באארד אף דירעקטארס.

שטארקע לויפענדע אסעטס

אין פארלויף פון דער לעצטער פעריאדע פון דעפרעסיע איז די טראדיציאנעל שטארקע ליקוויד פאזיציע פון דער באנק אף מאנטרעאל גוט אויפגעהאלטען געווארען, און דאס האט צו באשרענקען דער באנק'ס פעהיגקייט צו באגעגענען די פארלאנגען פון די קאסטאמער.

אין גוטע אדער שלעכטע צייטען, דור נאך דור, איז די באנק אף מאנטרעאל געווען א וויכטיגער פאקטאר אין אויפהאלטען קאנאדע'ס פינאנציעלע סטאביליטעט.

BANK OF MONTREAL

Established 1817

TOTAL ASSETS IN EXCESS OF $800,000,000

נייעס פון איבער קאנאדע

אידישער יונגערמאן באגייט זעלבסט־מארד דורך שפרינגען פון בריק

האמילטאן, יוני 11.

א יונגערמאן פון ארום 21 יאהר אלט איז ביינאכט אראפגעשפרונגען פון דעם סי. ען. אר. בריק, אויף בעי און סטיוארטס סטריטס, אויף א הורבע פון שטאלענע רעלסען.

ווען פאליציי איז אין עטליכע מינוטען ארום אנגעקומען האבען זיי איהם געטראפען מיט שוואכע צייכענס פון לעבען. ער איז אויסגעגאנגען אין אמבולאנס, וואס האט איהם געפיהרט צום דזשענעראל האספיטאל.

עטליכע מענשען האבען בייגעוואוינט דעם זעלבסטמארד. צו איינעם פון זיי האט דער יונגערמאן א שמייכעל געגעבען און צוגעשאקעלט מיט'ן קאפ. און ווען יענער האט זיך א מאמענט שפעטער ארומגעקוקט, האט דער יונגערמאן דורכגעקראכען דורך דער פארענטש און האט זיך אראפגעווארפען מיט'ן קאפ אראפ.

אין די קליידער פון דעם זעלבסט־מערדער האט מען געפונען נאטיצען וועגען פערד און רייסעס און א וועט־טיקעט. אויף צוויי שטיקלעך פאפיר איז געווען פארצייכענט דער נאמען און אדרעס: ד. קאפלאן, 1501 אטאווא סטריט, ווינדזאר.

די פאליציי האט זיך געווענדעט קיין ווינדזאר אויסצוגעפינען, צו איז ד. קאפלאן דער זעלבסט־מערדער.

סקעלעט און טאג־בוך דערציילען וועגען טראגישען טויט פון סטודענט

ערמאנטאן, יוני 11.

די געשיכטע פון טראגישען טויט פון אן ענגלישען יונגענמאן איז דא קלאר געווארען, ווען דער סקעלעט און טאגע־בוך פון דזשאן פ. בענעט זיינען אהער געבראכט געווארען.

דזשאן פ. בענעט, 18 יאהר אלט, אן ענגלישער שילער, וואס איז געקומען אהער כדי זיך צו באקענען מיט דער קאנאדער וועסט, איז לעצטען אקטאבער ארויסגעגאנגען איינער אליין קיין פרינץ דזשארדזש, אויסצופארשען דעם געגענט.

פון דעם 26־טען אקטאבער אן האט איהם קיינער ניט געזעהן און מען האט פון איהם ניט געהערט.

ווען מען האט אין א צייט ארום זיך אנגעהויבען באאומרוהיגען וועגען איהם, האט מען זיך ארויסגעלאזט איהם זוכען. אויך לופט־פליהער האבען אנטייל גענומען אין זוכען און איהם ניט געקענט געפינען. ענדע מאי האט קעלי זונדערמאן, אן אלטער נארד גייד, וואס קען גוט יענעם געגענט געפונען א סקעלעט, ארומגעגעסען פון וועלף און זיין טאג־בוך. לויט וועלכען מען זעהט, אז בענעט איז אומגעקומען פון קעלט. זיינע זאכען האבען זיך אויף איהם צוריסען. ער האט פארלארען די וועג, און זיינע אפגעפרארענע פינגער האבען איהם שוין ניט געדיענט, ווען ער האט דעם 15־טען נאוועמבער געוואלט מאכען א פייער. ווי עס ווייזט אויס איז ער אין עטליכע טעג ארום געפאלען, און די וועלף האבען איהם פארענדיגט.

ביז דעם 15־טען נאוועמבער, דעם לעצטען טאג, וואס ער האט אריינגעשריבען אין זיין טאג בוך, האט ער נאך אלץ געהאפט, אז ער וועט זיך דערשלאגען צו א מענשליכען ישוב.

זיין סקעלעט, רעשטלאך פון זיינע קליידער און מכשירים, זיינען געפונען געווארען צושפרייט איבער א ברייטען שטח.

די רעשטלעך פון זיין קערפער זיינען אפגעשיקט געווארען קיין ענגלאנד צו זיין משפחה.

דריי ארעסטירט אין אויספארשונג וועגען פארברענטען מיל ארבייטער

סימקאו, יוני 11.

די אויספארשונג וועגען דעם טויט פון טשארלס קארבין, 64 יאהר אלט, וואס איז פארברענט געווארען אין א שטאל און מיל ביי וויניסא, האט געבראכט צום ארעסט פון דריי פערזאן. צוויי פון וועלכע ווערען באשולדיגט אין טרינקען שנאפס אין אן אונלעגאלען פלאץ, און דער דריטער איז פארהאלטען עלס עדות.

פון עדווארד בוירדזשעס, דער וואס איז פארהאלטען געווארען אלס עדות, האט מען אויסגעפונען, אז אין אווענט איידער קארבין איז פארברענט געווארען האבען די פיער פערזאן געשיכורט אין שטאל. נאכ'ן טרינקען זיינען יענע צוויי אוועקגעגאנגען. קארבין און בוירדזשעס האבען זיך געלייגט שלאפען.

אין דעם פייער, וואס האט אויסגעבראכען ביינאכט, איז קארבין פארברענט געווארען און בוירדזשעס האט זיך געראטעוועט.

ביים קערפער פון דעם פארברענטען האט מען געפונען 47 סענט אין מטבעות, זיין זייגער און רעשטלאך פון א ליולקע. ווי בוירדזשעס זאגט, געדענקט ער ניט אז קארבין זאל האבען גערויכערט, און מען רעכענט אז די ליולקע האט פארגעסען איינער פון די אנדערע צוויי, און פון איהר זאל דער פייער זיך עס אנהויבען.

3 יונגעלייט געהאנגען אין אלבערטאר דזשייל

לעטברידזש, אלבערטא, יוני 10.

דאס ערשטע מאל אין דער געשיכטע פון דעם לעטברידזש פראווינשעל דזשייל זיינען דא דריי יונגע לייט היינט פריה געהאנגען געווארען פאר טויטען צוויי פערזאן. די דריי זיינען מייק ראדקא און בערטראם דזשאנס, וועלכע האבען דערמארדעט א קאלגארער טעקסי דרייווער, און דער דריטער איז פרעד באלדווין, וועלכער האט דערמארדעט א פרוי אין קאלגארי.

צוזאמען מיט דזשאנס און ראדקא'ן האבען נאך צוויי געטויט דעם טעקסי־דרייווער, אבער די איבעריגע צוויי האבען זיך אויסגעדרעהט פון דער תליה. — איינער איז נאך ניט געכאפט געווארען און דער צווייטער האט געקראגען לעבענס־לענגליכע געפענגעניש ווייל ער האט געמסרט זיינע חברים.

דעם לעזערס ווינקעל

ווערטער רעדאקטאר!

דערהויבט מיר א פאר ווערטער אין אייער צייטונג.

לעצטע וואך האט טאראנטא בייגעשטייערט פופציג טויזענט דאלאר פאר אונזער היים ארץ ישראל, און דא אין טאראנטא פארנאכלעסיגט מען דאס אייגענע יודענטום, און ספעציעל דעם יונגען דור.

צום ביישפיעל, עס האט זיך געגרינדעט א "בני ישראל יאנג באיס קלוב", וועלכער האט זיך זעהר שעהן אנטוויקעלט.

35 אידישע קינדער פלעגען זיך אלע שבת צונויפקומען. זיי האבען געדאווענט און געלייענט, און האבען אפגעשפארט פינף און זיבעציג דאלאר.

איבער די 75 דאלאר האט מען אנגעהויבען דעם קלוב פארפאלגען. די פארוואלטער פון שול ווילען דאס געלט פאר דער שוהל. די אינגלאך ווילען דאס געלט פאר זיך. און אזוי ווי דאס געלט געפינט זיך אין באנק אונטער פיער אונטערשריפטען קען מען דערוויל גאר ניט טאן.

די פארוואלטונג פון דער שוהל לאזט ניט די אינגלאך דאווענען. די שוהל קאמיטע האט שוין אפילו גערופען א מיטינג פון די עלטערען פון די אינגלאך און זיי בעאיינפלוסט, אז זיי זאלען הייסען די אינגלאך איבערגעבען דאס געלט צום שוהל.

די אינגלאך ווענדען זיך צו אייך, איהר זאלט זיי ארויסהעלפען, ווייל זיי זיינען מאכטלאז געגען דער שוהל.

איך דאנק אייך.

מ. מאלינסקי.

4 פארשטעלונגען

STANDARD THEATRE

א. עקסלער, דזשענעראל מענעדזשער. טעלעפאן טריניטי 4310.

מאריס שווארץ

מיט דער אריגינעלער קונסט טעאטער טרופע, צוזאמען מיט דער בארימטער קינסטלערין

בערטא גערסטין

היינט אווענט און שבת בייטאג 13-12 יוני

וועט אויפגעפירט ווערען דער גראנדיעזסטער ספעקטאקל

שלום אש'ס גרויסע ווערק

קדוש השם

שבת אווענט דעם 13־טען יוני

זשולאווסקי'ס היסטארישער ספעקטאקעל

שבתי צבי

בלויז איין מאל

אריגינעלע קאסטיומען און דעקאראציעס פונקט ווי אין ניו־יארק.

בערטא גערסין, אנא אפעל, יהודית אבארבאנעל, אנא בארדאווסקא, וואלף גאלדפאדען, סאניא גורסקאיא, יוסף גרינבערג, מיכאל גיבסאן, יודעל דובינסקי, אנאטאל ווינאגראדאוו, ש. לערער, יעקב מעסטעל, לאזאר פריעד, ה. פריינק, בעטי פארקויף, בן־ציון קאטץ, מיכאל ראזענבערג, משה שטראסבערג, פנחס שערמאן, יוסף שווארצבערג.

LOEW'S

היינט און די גאנצע קומענדע וואך.

גלאריא סוואנסאן

— אין —

מיט בען לייאן

"אינדיסקריט"

קאלעדזש פלעיהאוז

מיידזשאר און בראנזוויק עוו.

דאנערשטאג, פרייטאג און שבת

יוני דער 11־טער, 12־טער, 13־טער

קעי דזשאנסאן

— און —

נעיל האמילטאן

— אין —

„דער שפיאן"

— א שפאנענדע בילד

אפ טו דעיט

$2 מאקסידא $2

צורענטען

אויף קאמפליט אוטפיטס

מיר גיבען א שעהנעם דרשה געשאנק צו חתנים, וועלכע ברייננען אויך זייערע מחותנים.

— פריימאן ברידער —

571 יאנג סטריט קינגסדייל 3270.

לאיערס דזש. דזש. גלעס און אי פ. היסלעה

— פון —

גלעס, דיקלער און קא.

רום 501 דאמיניאן בילדינג, 465 בעי סט.

אפיס טעלעפאן עדעלייד 1168 — 1169

אלגעמיינע, ציווילע און קרימינעלע לאו־פראקטיק

געלט געליען און איזוועסטירט אויף מארטגעדזשעס.

אפיס:

45 ריטשמאנד סט. וועסט

705 סענטראל בילדינג

אפיס טעלעפאן:

וויווערלי 2211

הויז טעלעפאן מעלראוז 4718.

לאיער ב. ווינבערג ב.א.

בעריסטער, סאליסיטאר, נאטערי פאבליס

געלט צו לייען אויף מארגיידזשעס.

מארגיידזשעס געקויפט.

איך האב געלט צו לייען אויף

מארטגעדזשעס

ערשטע, צווייטע און דריטע

CHAS. COBLENS

423 יוקליד עוו.

טעלעפאן טריניטי 3079 W

איך קויף אויך צווייטע מארטגעדזשעס

מאכט די אלטע קאה ווי נייע

גלייכט אויס און פארבט אפ די פענדערס

סימאנייזט די באדי

אן ערשט קלאסיגע ארבייט גאראנטירט

עסטימייטס געגעבען אויפ'ן פארלאנג.

L. BACK & Co.

49 פערל סטריט

איסט פון יארק סט.

טראק באדי בילדערס.

טעל. עלגין 1643.

ארדערט אייערע

סיינס

פון דעם גוט באוואוסטען אידישען סיין פיינטער, 19 יאהר אין טרייד.

לואיס ווינער

309 ספעדיינע עוו.

נעבען דיארסי סט.

טעל. טריניטי 1431

ביליגע פרייזען און שעהנע ארבייט.

רעוו. פ. דאלגאף

דער באריהמטער

מוהל

ספעציאליסט

אנערקענט אין אלע האספיטעלער פון אלע דאקטוירים

413 Dovercourt Road

TELEPHONES:

Lom. 1220 Tr. 7830j El. 3086

SUMMER RESORTS זומער רעזארטס

דער באוואוסטער זומער רעזארט

— פון —

GREENSPOON BROS. BOLTON,-ONT.

איז אפען פאר ביזנעס

דער איינציגער רעזארט און בעסטער פלאץ אין אנטאריא פאר אייערע וואקאציעס. לופטיגע רומס. לופטיגער דיינינג רום. גוטער ביידינג ביטש. פרייע שיפלאך, טעניס קאורטס. פליי גראונד פאר קינדער. מיר סערווירען די בעסטע, פרישסטע, כשרה מיעלס. מילך, עגגס און וועדזשעטייבעלס פון אונזער אייגענעם פארם וויפיעל איהר פארלאנגט. צופרידענהייט גאראנטירט. מעסיגע פרייזען. 28 מייל פון טאראנטא. גוטער ראוד דורך וועסטאן, וואודברידזש, קליינבערג, באלטאן. מאכט אייערע רעזערוויישאנס אין צייט. שרייבט באקס 40 אדער טעלעפאנירט באלטאן 114. אונזערע קארס וועלען אייך ברענגען צום הויז.

עלענטאפ'ס גרעפטאן זומער רעזארט

איז דער שעהנסטער פלאץ אין אנטעריא! הונדערטער אקערס לאנד אויפ'ן ברעג פון שעהנעם לייק אנטאריא, מיט א פראכטפולען פארק און דענסינג פאוויליאן. בעסטע מאלצייטען, ריין און פריש. זעהר מעסיגע פרייזען.

שרייבט אדער טעלעפאנירט:

ALLENTOFF, GRAFTON, ONT.

ביידינג, באוטינג, און טאנצען

באן און באס סערוויס 5 מאל טעגליך.

LAKESIDE HOUSE

JACKSON'S POINT P. O. ONT.

מר. און מרס. אלספעקטאר, פראפרייטערס.

דיזער האטעל איז באוואוסט צו טויזענטער אידען אלס איינער פון די שעהנסטע און בעסטע האטעלס אין קאנאדע. אויף דעם ברעג פון לייק סימקא. נאר די בעסטע שפייזען ווערען דא סערווירט. פיינע געזעלשאפט. נייע אטרעקשאנס דאס יאהר — וואסער ספארטס און גאלף.

ספעציעלע פרייזען פאר יוני

רופט אפ אין שטאדט: מרס. זאלצמאן, 608 דאנדעס סטריט וועסט. טריניטי 8946.

אדער שרייבט: —

LAKESIDE HOUSE Jackson's Point P.O. Ont.

Telephone MR. ALSPECTOR, "Sutton"

סאלפער

ספרינגס האטעל

אין פרעסטאן

דערעפענונג מאי 24

ספעשעל רעדוצירטע פרייזען פאר דזשון

פריי טראנספארטיישאן צוויי מאל א וואך.

שעהנע רומס, גוטע בעדער, געזונטער קלימאט און פרישסטע בעסטע מאכלים סטריקטלי כשר.

סאלפער בעטס זענען רעקאמענדירט פאר די פאלגענדע קראנקהייטען: רומאטיזם, לאמבעגא, ניורייטיס, סייעטיקא, אין אלע פארמען פון ארטרייטיס, גאוט, פעטקייט, נערוועזער צושטאנד, שלאפלאזיגקייט א. ז. וו. בעסטע באקוועמליכקייטען און צופרידענהייט גאראנטירט. פאר אלע אינפארמאציעס און רעזערוויישאנס קאן מען זיך גלייך ווענדען צו 43 סיסעל סט. טעלעפאן טריניטי 8694.

SULPHUR SPRINGS HOTEL

PRESTON, ONTARIO

VANEKS SUMMER HOTEL

WILCOX LAKE

ווילט איהר האבען א גוטען פלאץ אויף צו פארברענגען אייערע האלידייס, דאן קומט צו ווילקאקס לייק. מיר זענען אפען פאר'ן 1931 סעזאן, מיט פיעלע נייע איינבעסערונגען, און ביליגע פרייזען, גוטע רומס, לופטיגער דיינינג רום. דענסינג האל, גוטער פלאץ צו באדען זיך, ווילקאקס לייק וואסער איז ווארעם. שיפלאך, אמיוזמענטס פאר קינדער, פליי גראונד באזונדער פאר קינדער.

אונזער קיך איז סטריקטלי כשר

שרייבט:

J. VANEK, OAKRIDGES, ONT.

City Phone Jun. 0210

RESORT RICHMOND HILL

טראנספארטיישאן פריי

פארברייננגט אייער זומער

— אין —

„קליפטאן גארדען אין"

טעלעפאן קוקסוויל 120 רינג 4 מעלראוז 7532 אדער טריניטי 0654 W.

דאס נאהענטסטע פלאץ פון טאראנטא. באס סערוויס קיין אירענדייל רעגולאר דורכ'ן דאנדעס היי־ווער דירעקט צום פלאץ.

מיר זענען יעצט גרייט אנצונעמען זומער געסט. אונזערע רומס זענען גרוים און לופטיג. אונזער קיטשען איז סטריקטלי כשר און די בעסטע געשמאקסטע מאכלים צו יעדען מאלצייט.

איהר קענט ביי אונז פארברייננגען אייערע "וויק־ענדס". בעסטע און פריינדליכסטע אטענשאן צו יעדער צייט.

אונזערע פרייזען זענען זעהר מעסיג.

מר. און מרס. ליטנער.

זייט ניט אפגעריסען פון דער שטאדט און פון דער וועלט

אין דער צייט פון אייער וואקאציע, ווען איהר פארט אין קאנטרי, זייט ניט אפגעריסען פון דער וועלט און פון שטאדט. זעהט דער

„אידישע זשורנאל"

זאל אייך באגלייטען.

גאלדענבערג'ס כשר רעסטאראנט

באזונדערע פלעצער פאר

- מילכיגס און פליישיגס -

די אמת'ע כשרה סיסטעם

עקזיסטירט זינט 1908.

275־273 ספעדיינע עוועניו. טעלעפאן טריניטי 0444.